



Republika Hrvatska
Općinski sud u Velikoj Gorici
Velika Gorica, Trg kralja Tomislava 36

Poslovni broj: P-490/2024-19

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Velikoj Gorici, po sutkinji tog suda Marini Caren Smolčić, u pravnoj stvari tužitelja Stjepana Kapca, OIB: 16753791928, iz Ilovačka, Ilovačak 81, kojeg zastupa punomoćnica Aleksandra Vareškić Fodor, odvjetnica u Velikoj Gorici, protiv prvoprivotuženog Radoslava Frančića, OIB: 07423109495, iz Zagreba, Nehajska ulica 22, drugotuženog Luisa Manuela Sorie, OIB: 63719590044, Sjedinjene Američke Države, Los Angeles, 3rd Street 313n i trećetuženog Simona Gradišnika, OIB: 95224798251, Slovenija, Celje, Malgajeva ulica 2, koje zastupa punomoćnik Marko Krpan, odvjetnik u Odvjetničko društvo Krpan & partneri d.o.o., radi utvrđenja ništetnosti, nakon zaključene glavne rasprave 29. rujna 2026. u prisutnosti punomoćnice tužitelja i punomoćnika prvotuženika, drugotuženika i trećetuženika, na ročištu za objavu presude 23. listopada 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnim Ugovor o zajmu br. 120326KMiMSiKM od 26.03.2012. koji je solemniziran istog dana kod javnog bilježnika Igora Martinovića iz Zagreba pod posl.br. OV-743/12, sklopljen između tužitelja STJEPANA KAPCA, OIB: 16753791928 kao zajmoprimca i založnog dužnika i prvotuženika RADOSLAVA FRANČIĆA, OIB: 07423109495 kao zajmodavca te isti ne proizvodi pravne učinke.

II. Utvrđuje se ništetnim Ugovor o ustupu tražbine od 07.04.2017. ovjeren 07.04.2017. kod javnog bilježnika Anice Hukelj iz Zagreba, posl.br. OV-4301/17, sklopljen između prvotuženika RADOSLAVA FRANČIĆA, OIB: 07423109495, kao cedenta i trećetuženika SIMONA GRADIŠNIKA, OIB: 95224798251, kao cesionara te isti ne proizvodi pravne učinke.

III. Trećetuženik SIMON GRADIŠNIK, OIB: 95224798251, dužan je temeljem ove pravomoćne presude trpjeti uspostavu ranijeg zemljišnoknjižnog stanja, kakvo je bilo prije provedbe u zemljišnim knjigama Ugovora o zajmu br. 120326KMiMSiKM od 26.03.2012. koji je solemniziran istog dana kod javnog bilježnika Igora Martinovića iz Zagreba pod posl.br. OV-743/12 za nekretninu upisanu u zkul.br. 3542 k.o. Kuće, kčbr. 340/1 kuća broj 16, dvorište i oranica Vranešina ukupne površine 190 čhv i 684 m², samovlasništvo tužitelja, brisanjem upisa prava zalogu upisanog dana 29.03.2012., pod Z-1337/12 temeljem Ugovora o zajmu od 26. ožujka 2012. javnobilježnički solemniziran pod brojem OV-743/12 26.ožujka 2012. na nekretnini u A, radi osiguranja tražbine u iznosu od 11.586,73 EUR s godišnjim kamatama od 6,94 % plativo u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB na dan plaćanja, rokom otplate 26.11.2015. te s eventualnim ovršnim troškovima, kao i brisanje uknjižbe, ustupanja založnog prava zaprimljeno dana 26.05.2017., Z-4998/17 temeljem Ugovora o ustupu tražbine od

07.04.2017., ovjereni prijevod s engleskog jezika br. Ov-174/07, punomoći i apostille od 28.03.2017. za korist trećetuženika SIMONA GRADIŠNIKA, Slovenija, Laporje, Križni vrh 54, OIB: 95224798251, sve upisano u teretnom listu C za zkul.br. 3542 k.o. Kuće, u ime i korist tužitelja, u roku 15 dana.

IV. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja Stjepana Kapca, OIB: 16753791928, koji glasi:

"II. Utvrđuje se ništetnim Ugovor o prijenosu potraživanja - cesiji od 03.08.2012. koji je ovjeren dana 03.08.2012. kod javnog bilježnika Jasminke Ankon iz Zagreba pod posl.br. OV-10338/2012, a koji je sklopljen između I. tuženika RADOSLAVA FRANČIĆA iz Zagreb, Nehajska 22, OIB: 07423109495 kao cedenta i II. tuženika LUIS MANUEL SORIA, 4532 Whittier Blvd Apt 229 Los Angeles CA 90022, SAD, OIB: 63719590044 kao cesionara te isti ne proizvodi pravne učinke."

V. Odbija se eventualno kumulirani tužbeni zahtjev tužitelja Stjepana Kapca, OIB: 16753791928, koji glasi:

„II. Utvrđuje se da Ugovor o prijenosu potraživanja - cesiji od 03.08.2012. koji je ovjeren dana 03.08.2012. kod javnog bilježnika Jasminke Ankon iz Zagreba pod posl.br. OV-10338/2012, a koji je sklopljen između I. tuženika RADOSLAVA FRANČIĆA iz Zagreb, Nehajska 22, OIB: 07423109495 kao cedenta i II. tuženika LUIS MANUEL SORIA, 4532 Whittier Blvd Apt 229 Los Angeles CA 90022, SAD, OIB: 63719590044 kao cesionara- nije nastao i ne proizvodi pravne učinke."

VI. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja Stjepana Kapca, OIB: 16753791928, u dijelu u kojem se navodi da je trećetuženik SIMON GRADIŠNIK, OIB: 95224798251, dužan temeljem ove pravomoćne presude trpjeti uspostavu ranijeg zemljišnoknjižnog stanja, kakvo je bilo prije provedbe u zemljišnim knjigama Ugovora o prijenosu potraživanja - cesiji od 03.08.2012. koji je ovjeren 03.08.2012. kod javnog bilježnika Jasminke Ankon iz Zagreba pod posl.br. OV-10338/2012, a koji je sklopljen između I. tuženika RADOSLAVA FRANČIĆA iz Zagreb, Nehajska 22, OIB: 07423109495 kao cedenta i II. tuženika LUIS MANUEL SORIA, 4532 Whittier Blvd Apt 229 Los Angeles CA 90022, SAD, OIB: 63719590044 kao cesionara za nekretninu upisanu u zkul.br. 3542 k.o. Kuće, kčbr. 340/1 kuća broj 16, dvorište i oranica Vranešina ukupne površine 190 čhv i 684 m², samovlasništvo tužitelja.

VII. Nalaže se prvotuženiku Radoslavu Frančiću, OIB: 07423109495, drugotuženiku Luisu Manuelu Sorii, OIB: 63719590044, i trećetuženiku Simonu Gradišniku, OIB: 95224798251, solidarno naknaditi tužitelju parnični trošak u iznosu 4.125,00Eur uvećano za pripadajuće zatezne kamate tekuće od 23. listopada 2026. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, dok je referentna stopa kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku 15 dana.

Obrazloženje

1. U tužbi, koja je ovome sudu dostavljena 4. rujna 2018., tužitelj Stjepan Kapac, OIB: 16753791928 (dalje u tekstu: tužitelj), u bitnome navodi kako su on i pok. otac Matija Kapac kao zajmoprimci s prvoprvtuženim Radoslavom Frančićem, OIB: 07423109495 (dalje u tekstu: prvotuženik) kao zajmodavcem zaključili Ugovor o zajmu br. 120326KMIMSiKM 26. ožujka 2012. koji je istog dana i solemniziran pod posl.

brojem OV-743/12. Člankom 2. i 4. istog Ugovora o zajmu ugovoreno je da zajmodavac daje korisniku zajma iznos od 11.586,73€ (87.200,00kn) koji iznos se zajmoprimac obvezuje vratiti do 26.11.2015. kroz 44 mjesečne rate u iznosu od po 299,00€ pri čemu prva rata dospijeva na naplatu 26.04.2012., a zadnja 26.11.2015., sve uz ugovorenu kamatnu stopu od 6,94%. Člankom 3. Ugovora kao glavno osiguranje vraćanja zajma založena je nekretnina upisana u zk. ul. 1642 k.o. Kuće koja se sastoji od kčbr. 340/1 kuća broj 16, dvorište i oranica Vranešina površine 190čhv odnosno 684 m², koja je bila u suvlasništvu tužitelja i njegova pok. oca, a sada je njegovo samovlasništvo i na kojoj je pravo zaloga uknjiženo u zemljišnim knjigama za korist prvotuženika.

1.1. Nadalje, između prvotuženika i drugotuženika Luisa Manuela Sorie, OIB: 63719590044 (dalje u tekstu: drugotuženik) zaključen je 3. kolovoza 2012. Ugovor o prijenosu potraživanja-cesiji ovjeren 3. kolovoza 2012. pod poslovnim brojem OV-10338/2012, kojim je prvotuženik prenio tražbinu iz Ugovora o zajmu, osiguranu hipotekom na drugotuženika i ovlastio ga da se u zemljišnim knjigama upiše kao hipotekarni vjerovnik temeljem ustupljenog založenog prava.

1.2. Iako Ugovor o cesiji od 03.08.2012. nije raskinut, prvotuženik i trećetuženik Simon Gradišnik, OIB: 95224798251 (dalje u tekstu: trećetuženik) zaključili su 7. travnja 2017. Ugovor o ustupu tražbine ovjeren istog dana pod poslovnim brojem OV-4301/17 kojim prvotuženik (kao cedent) ustupa tražbinu koju ima prema tužitelju temeljem Ugovora o zajmu trećetuženiku (kao cesionaru). Trećetuženik je u parničnom postupku koji se vodi kod ovog suda pod brojem P-105/18 između tužitelja i trećetuženika, a po tužbi trećetuženika radi namirenja potraživanja iz založene stvari dostavio potvrdu o raskidu Ugovora o cesiji od 4. svibnja 2018. (koja cesija je zaključena 3. kolovoza 2012. između prvotuženika Radoslava Frančića i drugotuženika Luisa Manuela Sorie), dakle nakon zaključenja Ugovora o cesiji između prvotuženika i trećetuženika. Stoga smatra da je Ugovor o cesiji zaključen 07.04.2017. bez pravnog učinka odnosno nije niti nastao jer prvotuženik jednu te istu tražbinu koju je temeljem Ugovora o zajmu imao prema ovdje tužitelju nije mogao prenijeti na dvije različite osobe bez da je prvi ugovor o cesiji raskinut prije nego je drugi ugovor o cesiji bio sklopljen. Izlaže kako je trećetuženik tražbinu putem cesije mogao steći samo do cesionara Luis Manulea Sorie jer u trenutku potpisivanja Ugovora od 7. travnja 2017. više nije pripadala prvotuženiku da bi isti bio ovlašten njome raspolagati. Ukazuje na odredbu čl. 83. Zakona o obveznim odnosima prema kojoj ukoliko je vjerovnik (prvotuženik) ustupio istu tražbinu raznim osobama tražbina pripada primatelju koji se prvi javio dužniku, a tuženiku se javio samo prvi cesionar, ovdje drugotuženik. Ujedno ističe da je raskid Ugovora o cesiji od 07.04.2017. morao biti u istoj formi u kojoj je zaključen i sam Ugovor o cesiji, dakle dvostrano, a ne jednostrano kako je to učinio drugotuženik u Potvrdi o raskidu ugovora o cesiji od 04.05.2018.

1.3. Tužitelj navodi da je Ugovor o zajmu od 26. ožujka 2012. ništetan pravni posao, protivan moralu društva jer je prvotuženik, koristeći se stanjem nužde u teškim materijalnim stanjem tužitelja, njegovim nedovoljnim iskustvom i lakomislenošću, ugovorio je za sebe korist koja je u očitom nerazmjeru s onim što je dao tužitelju te da se zbog toga radi o zelenaškom ugovoru sukladno odredbi čl. 329. ZOO-a.

1.4. Nadalje, navodi da iako je ugovoren iznos zajma od 87.000,00 kuna, tužitelj je temeljem Ugovora o zajmu dobio u zajam samo iznos od 40.000,00 kuna te nakon što je platio troškove javnog bilježnika u iznosu od 2.456,25 kuna, isplaćen mu je pred javnim bilježnikom samo iznos 37.543,75 kuna, to jest da tužitelj nikada nije dobio isplatu iznosa od 87.200,00 kuna kako je to navedeno u čl. 2. Ugovora o zajmu.

1.5. Prije dobivanja zajma, tužitelj je na zahtjev kreditnog ureda u Velikoj Gorici kao preduvjet za dobivanje kredita podmirio poduzeću Tetraedar d.o.o. troškove procjene nekretnine u iznosu od 2.250,00 kn i 1.897,00 kuna iako nikada nije dobio službeni

dokument kojim se procjenjuje vrijednost nekretnine. Trgovačko društvo Tetraedar d.o.o. je brisan iz sudskog registra 24. travnja 2017.

1.6. Nakon što je tužitelj podmirio sve troškove kao preduvjet za dobivanje zajma, to jest troškove za dobivanje zajma, te troškove procjene nekretnine i troškove javnog bilježnika, preostao mu je iznos za raspolaganje od 33.396,75 kuna.

1.7. Sukladno naprijed navedenom, tužitelj smatra da su ugovor o zajmu i ugovor o cesiji od 3. kolovoza 2012. ništetni pravni poslovi, a ugovor o cesiji od 7. travnja 2017. temelj kojeg se trećetuženik u zemljišnoj knjizi na nekretnini u vlasništvu tužitelja upisao kao hipotekarni vjerovnik, nije nastao te da iz navedenog proizlazi da su tužitelj i prvotuženik zaključili prividan i zelenaški pravni posao koji je protivan prisilnim propisima RH i moralu društva te da je stoga ništetan i da ne proizvodi pravne učinke.

2. U odgovoru na tužbu drugotuženik Luis Manuel Soria, OIB 63719590044 (dalje u tekstu: drugotuženik; tuženi) ističe prigovor promašene pasivne legitimizacije obzirom je ugovor o cesiji sklopljen između njega i prvotuženika Radoslava Frančića, OIB 0742310949 (dalje u tekstu: prvotuženik; tuženi) raskinut te obzirom na isto nema nikakvih potraživanja prema tužitelju temeljem predmetnog ugovora o zajmu.

2.1. Nastavno prvotuženik, drugotuženik i trećetuženik Simon Gradišnik, OIB 95224798251 (dalje u tekstu: trećetuženik; tuženi) osporavaju sve navode iz tužbe i protive se tužbenom zahtjevu u cijelosti. Osporavaju navod da tužitelju ne bi bio isplaćen cjelokupan iznos temeljem ugovora o zajmu ukazujući kako je isto u suprotnosti dokumentacijom priležećoj spisu te kako isto uostalom nije razlog ništetnosti ugovora. Prvotuženik ističe kako nikada nije iskoristio stanje nužde niti bilo koje od stanja propisanih odredbom čl. 329. Zakona o obveznim odnosima budući mu ista na strani tužitelja nisu bila poznata, a što je subjektivni kriterij potreban za ocjenu postojanja zelenaškog ugovora. U predmet dostavljaju potpisanu izjavu tužitelja i solidarnog jamca, predanu na dan sklapanja ugovora o zajmu, kojom isti potvrđuju kako nisu u nuždi, teškom imovinskom stanju, nemaju imovinskih neprilika i da nemaju smanjenu sposobnost rasuđivanja. Nadalje ističu kako predmetni ugovor o zajmu ima snagu javne isprave obzirom je solemniziran od strane javnog bilježnika i kao takav pročitao i rastumačen strankama i sukladno odredbi čl. 230. Zakona o parničnom postupku dokazuje istinitost onoga što se u njoj potvrđuje ili određuje. Dostavljaju presliku Općih uvjeta i odredbi za klijente i naručitelj usluga kreditnog ureda Tetraedar d.o.o. potpisanu od strane tužitelja, a koji kreditni ured je bio posrednik tužitelja i ni u kakvoj vezi s tuženima. Osporavaju navode tužitelja da bi predmetni ugovori bili prividni budući nije razvidno na koji način i kod kojih trećih osoba se želio izazvati lažan dojam. U odnosu na navod da se predmetni ugovor o zajmu ima smatrati ugovorom o kreditu navode kako je predmetnim ugovorom isto izriječno isključeno kada je u članku 1. određeno da je predmetni ugovor sklopljen između dvije fizičke osobe od kojih niti jedna nije vjerovnik sukladno odredbi čl. 2. Zakona o potrošačkom kreditiranju, a koja odredba propisuje da je vjerovnik fizička ili pravna osoba koja na području Republike Hrvatske odobrava ili obećava odobriti kredit u okviru poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja, a posebno je to fizička osoba koja posluje prema zakonima koji uređuju poslovanje obrtnika ili slobodnih zanimanja. Stoga prvotuženiku za sklapanje predmetnog ugovora o zajmu nije bilo potrebno bilo kakvo odobrenje HNB ili drugog nadležnog tijela. Ujedno izostanak bilo kojeg obilježja koja kumulativno moraju biti ispunjena u slučaju postojanja ugovora o kreditu čini takav ugovor ugovorom o zajmu. Budući u konkretnom slučaju prvotuženik nije ovlaštena kreditna institucija odnosno banka tada nema mjesta zaključku da je predmetni ugovor o zajmu zapravo ugovor o kreditu budući mu nedostaje navedeno odlučno obilježje. Točno je da je prvotuženik sklopio predmetni ugovor o zajmu radi stjecanja zarade koja se očituje u vidu ugovorenih kamata što je u skladu sa svrhom ugovora o zajmu, dakle stjecanje zarade.

U odnosu na kazneni postupak ističu kako predmet ovog postupka nije utvrđivanje postojanja udruženja trećih osoba različitih od tuženika radi stjecanja protupravne imovinske koristi, niti se optužnica u kaznenom postupku koji je pokrenut nakon provedene istrage USKOK-a odnosi na tuženike već isključivo na 19 osoba koje su bile zaposlenici kreditnih ureda odnosno posrednika, pa okolnost da bi tužitelj eventualno bio oštećen kaznenim djelom koji se stavlja na teret trećim osobama različitim od tuženika ne može biti od utjecaja na ovosudni parnični postupak. U odnosu na ustupanje tražbine navodi kako ustupitelj i tužitelj u samom Ugovoru o zajmu nisu ugovorili bilo kakvo ograničenje te je prvotuženik u skladu s odredbama čl. 80. st. 2. i čl. 82. st. 1. ZOO-a bio ovlašten svoje potraživanje iz Ugovora o zajmu od 26.03.2012. ustupiti i bez pristanka dužnika slijedom čega je Ugovor o ustupu potraživanja od 7. travnja 2017. valjan.

3. O tužbenom zahtjevu tužitelja kako glavnom tako i eventualno kumuliranom prvostupanjski sud odlučio je presudom poslovni broj P-310/2022 od 18. ožujka 2024. na način da su oba zahtjeva odbijena.

3.1. Prihvatanjem žalbe tužitelja Županijski sud u Varaždinu odlukom poslovni broj GŽ-723/2024 od 6. studenog 2024. ukinuo je citiranu prvostupanjsku odluku i predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odredio da se nova glavna rasprava ima provesti pred drugim sucem pojedincem.

3.2. U uputi drugostupanjskog suda stoji da je u ponovljenom postupku potrebno provesti sve već provedene dokaze te pisane dokaze koje nije proveo na prijedlog tužitelja, a koji se nalaze u spisu. Provedene dokaze će radi utvrđenja činjenica odlučnih za predmet spora ocijeniti na način određen člankom 8. ZPP vodeći računa da obrazloženje sadrži sve što je propisano člankom 338. stavkom 4. ZPP pa tako i razloge zbog kojih nije proveo sve predložene dokaze ukoliko odbije provesti iste kao i razloge zbog kojih će provedene dokaze eventualno smatrati neodlučnim za utvrđivanje odlučnih činjenica. Također da je potrebno voditi računa da obrazloženje sukladno naprijed navedenoj zakonskoj odredbi sadrži odlučne i dostatne razloge o svim bitnim aspektima u postupku iznesene činjenične i pravne argumentacije tužitelja i tuženika.

4. U ponovljenom postupku tužitelj je podneskom od 11. ožujka 2025. uz glavni tužbeni zahtjev na utvrđenje ništetnim predmetnog Ugovora o zajmu od 26.03.2012., Ugovora o prijenosu potraživanja-cesiji od 03.08.2012. te utvrđenja da nije nastao i da nema pravni učinak Ugovor o ustupu tražbine od 07.04.2017. i uspostavom ranijeg zemljišnoknjižnog stanja i eventualno kumulirani zahtjev u odnosu na točku III. glavnog tužbenog zahtjeva na utvrđenje ništetnosti Ugovora o ustupu tražbine od 07.04.2017., dodao i drugi eventualno kumulirani zahtjev ako sud ne prihvati točku I. glavnog zahtjeva pa postavlja zahtjev na utvrđenje da nije nastao i da nema pravni učinak Ugovor o zajmu od 26.03.2012. te ako sud ne prihvati glavni tužbeni zahtjev iz točke II. treći eventualno kumulirani zahtjev kojim predlaže utvrditi da nije nastao i da nema pravni učinak Ugovor o prijenosu potraživanja-cesiji od 03.08.2012.

4.1. Tuženik je se protivio navedenoj preinaci.

4.2. Rješenjem od 28. siječnja 2026. donesenim na zapisnik kod ovog suda na ročištu održanom istog dana (list 1640 spisa) dopuštena je preinaka tužbe na način kako je učinjena u podnesku od 11. ožujka 2025.

4.2.1. Istu preinaku sud je dopustio sukladno odredbi čl. 190. st. 3. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07. - Odluka USRH, 84/08., 96/08. – Odluka USRH, 123/08. - ispravak, 57/11., 148/11. - pročišćeni tekst, 25/13. i 89/14. – Odluka USRH koji se u ovom postupku primjenjuje na temelju članka 117. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku – „Narodne novine“ broj: 70/19. uz izuzetke propisane stavkom 2.

i 3. istog članka i na temelju članka 107. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku – „Narodne novine“ broj: 80/22. uz izuzetke propisane stavkom 2., 3., 4. i 5. tog članka - dalje u tekstu: ZPP) odnosno unatoč protivljenju prvo, drugo i treće tuženika jer je ocijenio da bi isto bilo svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama, a izvršenom preinakom dijela tužbe tuženima nije bila otežana mogućnost obrane niti je bilo potrebno utvrđivati nove činjenice i izvoditi nove dokaze pa posljedično nije došlo do povrede načela ekonomičnosti postupka.

5. Sud je u ponovljenom postupku izveo dokaze uvidom u svu dostavljenu materijalnu dokumentaciju i to: Ugovor o zajmu 120326KMiMSiKM od 26. ožujka 2012. (list 9-12 spisa), rješenje o nasljeđivanju O-456/17 od 6. ožujka 2017. (list 14-15 spisa), zemljišnoknjižni izvadak (list 16-17 spisa), Ugovor o prijenosu potraživanja – cesiji ovjeren 3. kolovoza 2012. pod brojem OV-10338/2012 (list 18-19 spisa), dopisi - opomene (list 20-24 spisa), Ugovor o ustupu tražbine (list 25-27 spisa), ovjereni prijevod s engleskog jezika potvrde o raskidu Ugovora o cesiji (list 28-31 spisa), uplatnice (list 32 spisa), izvadak iz sudskog registra te povijesni izvadak (list 41-43 spisa), novinske članke (list 44-49, 1629-1638 spisa), izjavu Marice Kapac (list 50 spisa), obračun zajma (list 51 spisa), izjavu o vrijednosti nekretnine od 26. ožujka 2012. (list 98-99 spisa), izjavu korisnika zajma (list 100-102 spisa), obrasce (list 103-106 spisa), Opće uvjeti i odredbe za klijente i naručitelje usluga kreditnog ureda Tetraedar d.o.o. (list 107-108 spisa), pravna mišljenja kaznenih stručnjaka (list 109-115 spisa), zamolnicu za pravnu pomoć i odbijenice (list 116-126 spisa), Ugovor o kreditu broj 156-53020283 od 15. ožujka 2010. uz otplatni plan (stranica 150-156 spisa), Ugovor o kreditu od 2. studenog 2007. uz otplatni plan (list 157-161 spisa), Ugovor o namjenskom kreditu za refinanciranje obveza od 8. veljače 2012. uz otplatni plan (list 162-168 spisa), potvrdu HZMO-a (list 169-170 spisa), izvadak iz sudskog registra (list 176-202 spisa), naloge za plaćanje (list 203-213 spisa), tužbu od 19. kolovoza 2017. (list 214-218 spisa), kaznena prijava od 14. studenog 2019. (list 257-259 spisa), presuda Županijskog suda u Zagrebu K-US-22/2016 od 9. lipnja 2016. (list 1152-1192 spisa), knjigovodstveno-financijsko vještačenje izvedeno u predmeti K-US-139/12 i IS-US-15/12 (list 1401-1495 spisa), dopis Porezne uprave od 12. travnja 2023. uz potvrde o visini dohotka (list 1500-1504 spisa), dopis Porezne uprave od 13. travnja 2023. (stranica 1506 spisa), izvješće stečajnog upravitelja (list 1510-1512 spisa), odgovor na tužbu u predmetu P-233/2021 (stranica 1512-1513 spisa), potvrda PP Zlatar Bistrica (stranica 1514 spisa), podnesak u predmetu P-342/21 (stranica 1517-1518 spisa), dopis Županijskog državnog odvjetništva u Velikoj Gorici od 29. studenog 2023. (list 1560 spisa), kao i predložene personalne dokaze i to čitanjem iskaza tužitelja i svjedokinja Ljubice Kuzmić i Marice Kapac (list 244-248, 1380-1384, 1656-1659 spisa), te je izveden dokaz neposrednim saslušanjem tužitelja i svjedokinje Marice Kapac.

5.1. Na ročištu za glavnu raspravu održanom 29. rujna 2026. tužitelj je odustao od dokaza (ponovnim) saslušanjem svjedokinje Ljubice Kuzmić, koja činjenica je utvrđena rješenjem donesenim na zapisnik na istom ročištu.

5.1.1. Nije izveden dokaz pribavom očitovanja Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala (dalje u tekstu: USKOK) da li se i ovdje II. tuženik, Luis Manuel Soria, OIB: 63719590044, u istrazi USKOK-a, optužnici u povodu koje se vodi kazneni postupak pred Županijskim sudom u Zagrebu pod posl.br. K-US-55/14 i već donesenim pravomoćnim presudama spominje kao osoba, odnosno njegovo trgovačko društvo EKONOMSKA ANALIZA d.o.o. kojom su se okrivljenici također koristili kao fiktivnim zajmodavcima odnosno posrednicima u kupoprodaji i najmu oštećenika otuđenih nekretnina te da li je s oštećenima sklapao lihvarske ugovore, kao i podatak da li je ovdje tužitelj kao oštećenik obuhvaćen pravomoćnim presudama te optužnicom pod posl.br. K-US-139/12, te podatak o vrijednosti nekretnine na

području Ilovačka od Porezne uprave obzirom je, unatoč ponovljenim traženjima navedenog očitovanja i dostave podataka od Porezne uprave, izostala dostava istih te obzirom na obvezu suda iz članka 10. ZPP, ali i obzirom na činjenicu da je predmet dovoljno raspravljen za donošenje meritorne odluka te je ocjena suda konkretni dokaz nije odlučan za utvrđenje spornih činjenica.

5.1.2. Nije prihvaćen dokazni prijedlog tuženika pa niti izveden dokaz saslušanjem javnog bilježnika Igora Martinovića jer je isti svjedok višekratno uredno pozivan pristupiti kao svjedok, a nije pristupio niti svoj izostanak opravdao. Niti prijedlog za dovođenjem navedenog svjedoka sud nije našao opravdanim razlogom za nužnost izvođenja istog dokaza budući je od solemnizacije spornog ugovora o zajmu do danas prošlo i više od 14 godina, pa bi se istim samo odugovlačio postupak. Ujedno ovaj prvostupanjski sud navedeni dokazni prijedlog ocjenjuje suvišnim iz razloga što je činjenično stanje dovoljno utvrđeno za donošenje konačne odluke pa izvođenje istog dokaza ne bi bitno utjecalo na konačnu odluku, niti je drugostupanjski sud u svojoj odluci GŽ-723/2024 od 6. studenog 2024. ukazivao prvostupanjskom sudu na propust prilikom neizvođenja navedenog dokaza odnosno potrebu izvođenja istog u ponovnom postupku.

6. Na temelju tako izvedenog dokaznog postupka, a cijeneći svaki dokaz za sebe i sve dokaze u njihovoj ukupnosti u smislu odredbe članka 8. ZPP-a sud je utvrdio da je glavni tužbeni zahtjev nije osnovan, dok je prvi eventualno kumulirani zahtjev osnovan.

7. Predmet ovog spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje ništetnosti Ugovora o zajmu 120326KMiMSiKM od 26. ožujka 2012. kojeg je kao zajmoprimac i založni dužnik sklopio sa tuženikom Radoslavom Frančićem na iznos zajma od 11.586,76 EUR u kunskoj protuvrijednosti od 87.200,00 kn prema dnevnom tečaju Hrvatske narodne banke za EUR kojeg se tužitelj obvezao vratiti do 26. studenog 2015. u mjesečnim ratama od po 299,00 EUR, kao i utvrđenje ništetnosti Ugovora o prijenosu potraživanja – cesiji od 3. kolovoza 2012. sklopljen između tuženika Radoslava Frančića i tuženika Luisa Manuela Soria kojim je tuženik Radoslav Frančić na tuženika Luisa Manuela Soria prenio tražbinu iz naprijed navedenog Ugovora o zajmu sklopljenim s tužiteljem, zatim utvrđenje da nije nastao i da nema pravni učinak Ugovor o ustupu tražbine od 7. travnja 2017. kojim je tuženik Radoslav Frančić istu tražbinu iz Ugovora o zajmu sklopljenim sa tužiteljem ustupio tuženiku Simonu Gradišniku, te daljnji zahtjev da je tuženik Simon Gradišnik dužan trpjeti uspostavu ranijeg zemljišnog stanja na nekretnini u vlasništvu tužitelja upisanoj u zk.ul. 1642 k.o. Kuće, kčbr. 340/1 kuća broj 16, dvorište i oranica Vranešina ukupne površine 190 čhv brisanjem založnog prava upisanog na temelju Ugovora o zajmu od 26. ožujka 2012.

7.1. Nadalje, predmet postupka je i zahtjev tužitelja, ukoliko ovaj prvostupanjski sud ocijeni neosnovanim tužbeni zahtjev za utvrđenje da nije nastao i da nema pravni učinak Ugovor o ustupu tražbine od 7. travnja 2017. kojim je tuženik Radoslav Frančić istu tražbinu iz Ugovora o zajmu sklopljenim sa tužiteljem ustupio tuženiku Simonu Gradišniku, da se utvrdi ništetnim i bez pravnog učinka Ugovor o ustupu tražbine od 7. travnja 2017. sklopljen između tuženika Radoslava Frančića i tuženika Simona Gradišnika kao cesionara.

7.2. Isto tako predmetom postupka je i zahtjev tužitelja, koji postavlja za slučaj da prvostupanjski sud ne ocijeni osnovanim tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora o zajmu 120326KMiMSiKM od 26. ožujka 2012. kojeg je kao zajmoprimac i založni dužnik sklopio sa tuženikom Radoslavom Frančićem te za slučaj da prvostupanjski sud ne ocijeni osnovanim tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora o prijenosu potraživanja – cesiji od 3. kolovoza 2012. sklopljen između tuženika Radoslava Frančića i tuženika Luisa Manuela Soria kojim je tuženik Radoslav Frančić na tuženika Luisa Manuela Soria prenio tražbinu iz naprijed navedenog

Ugovora o zajmu sklopljenim s tužiteljem, da se utvrdi kako isti Ugovori nisu niti nastali i ne proizvode pravne učinke

8. Između stranaka nije bilo sporno da su tužitelj Stjepan Kapac i njegov otac, sada pok. Matija Kapac kojeg je tužitelj naslijedio, kao zajmoprimci i založni dužnici te Marica Kapac kao solidarni jamac, 26. ožujka 2012. s prvotuženikom Radoslavom Frančićem sklopili Ugovor o zajmu 120326KMIMSiKM.

8.1. Između stranaka je sporno da li je prvotuženik Radoslav Frančić, koristeći se stanjem nužde i teškim materijalnim stanjem tužitelja, njegovim nedovoljnim iskustvom i lakomislenošću ugovorio za sebe korist koja je u očitom nerazmjeru s onim što je dao tužitelju zbog čega je taj ugovor protivan moralu u smislu članka 322. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05., 41/08. i 125/11. – dalje u tekstu: ZOO) te predstavlja zelenaški ugovor sukladno odredbi članka 329. ZOO, a isto tako da li je predmetni Ugovor o zajmu u stvari Ugovor o kreditu kojeg nije ovlašten ugovarati tužitelj kao fizička osoba zbog čega je isti ništetan jer je protivan prisilnim propisima kao i da li je tužitelju isplaćen puni iznos naveden u predmetnom Ugovoru o zajmu. Nadalje, između tužitelja i drugotuženika sporna je pasivna legitimacija. Sporno je i da li su Ugovori o prijenosu potraživanja – cesiji od 3. kolovoza 2012. te o ustupu tražbine od 7. travnja 2017. ništetni i bez pravnog učinka odnosno da su nepostojeći jer prvotuženik jednu te istu tražbinu koju je temeljem Ugovora o zajmu imao prema ovdje tužitelju nije mogao prenijeti na dvije različite osobe bez da je prvi ugovor o cesiji raskinut prije nego je drugi ugovor o cesiji bio sklopljen kao i obzirom ništetnost glavnog ugovora povlači ništetnost ugovora o cesiji.

Iz rezultata dokaznog postupka sud je utvrdio slijedeće činjenice:

9. Iz Ugovora o zajmu 120326KMIMSiKM od 26. ožujka 2012. (list 9-12 spisa) vidljivo je da je isti potpisan od strane Radoslava Frančića kao zajmodavca, ovdje tužitelja kao zajmoprimca i založnog dužnika, pok. Matije Kapca kao zajmoprimca i založnog dužnika te Marice Kapac kao solidarnog jamca, a u istom je navedeno da zajmodavac daje korisniku zajma zajam u iznosu 11.586,73Eur (kunska protuvrijednost 87.200,00 kn) te da je izdavanje predmetnog zajma namijenjeno financiranju ulaganja u poslovne svrhe zajmoprimca.

10. Iz zemljišnoknjižnog izvatka (str. 13 spisa) za nekretninu upisanu u zemljišnoknjižni uložak 1642, k.o. Kuće koja se sastoji od k.č.br. 340/1 kuća broj 16, dvorište i oranica Vranešina 190 čhv, 684 m², samovlasništvo ovdje tužitelja utvrđeno je da je u teretovnici istog temeljem Ugovora o zajmu od 26. ožujka 2012. uknjiženo založno pravo 29. ožujka 2012. pod brojem Z-1337/12 i to prvotno na prvotuženika Radoslava Frančića, a potom je uknjiženo ustupanje tog založnog prava temeljem Ugovora o ustupu tražbine od 7. travnja 2017. za korist Simona Gradišnika, OIB: 95224798251, ovdje trećetuženika. Dakle, založno pravo na predmetnoj nekretnini nikada nije bilo upisano za korist ovdje drugotuženika.

11. Iz Ugovora o prijenosu potraživanja – cesiji ovjeren 3. kolovoza 2012. pod brojem OV-10338/2012 (list 18-19 spisa) utvrđeno je da je isti zaključen između ovdje prvotuženika Radoslava Frančića, kao cedenta, i ovdje drugotuženika Luisa Manuela Sorie, kao cesionara, kojim u čl. 1 ugovorne strane navode kako cedent ima, temeljem Ugovora o zajmu od 26. ožujka 2012., javnobilježnički solemniziran pod brojem : OV-743/12 istog dana, dospjelo potraživanje prema cesusu, a to je ovdje tužitelja i njegov pokojni otac i koje potraživanje cesus ustupa cesionaru. Odredbom čl. 4. istog Ugovora izdana je cesionaru tabularna izjava kojom se raniji založni vjerovnik, ovdje prvotuženik, briše u zemljišnoj knjizi, a na njegovo mjesto se ima upisati kao založni vjerovnik cesionar, ovdje drugotuženik.

12. Iz dopisa - opomene (list 20-24 spisa) utvrđeno je kako su se tužitelju radi daljnjeg plaćanja po obvezi iz Ugovora o zajmu od 26. ožujka 2012. koji je imao sklopljen s Radoslavom Frančić obraćali ovdje drugotuženik, ali i odvjetnik Robert Izidor Majić koji se deklarirao kao punomoćnik ovdje drugotuženika kojom prilikom su ga obavještavali o broju računa na koji je potrebno vršiti uplate, te je obaviješten da od 26. srpnja 2016. zastupanje stranke s kojom je sklopio Ugovor o zajmu preuzima odvjetnik Marko Krpan i da od tog datuma nadalje uplate vrši agenciji za potraživanje iz Slovenije Belafactoring d.o.o.

13. Uvidom u Ugovor o ustupu tražbine (list 25-27 spisa) utvrđeno je da je isti zaključen 7. travnja 2017. između Radoslava Frančića, ovdje prvotuženika i Simona Gradišnika, ovdje trećetuženika i ovjeren kod javnog bilježnika istog dana pod brojem: OV-4301/17, a isti prvotuženik ustupa tražbinu iz Ugovora o zajmu od 26. ožujka 2012. zaključen s cesusom, ovdje tužiteljem, njegovim pokojnim ocem Matijom i njegovom suprugom Maricom Kapac, zajedno sa svim instrumentima osiguranja plaćanja, za protuvrijednost naknade koja će biti utvrđeno zasebnim sporazumom, te kojim Ugovorom cesionar neopozivo i bezuvjetno prihvaća predmetni prijenos tražbine i postaje isključivi nositelj iste, dok cedent s tim danom prestaje biti njezin nositelj. Točkom 4. istog Ugovora cesionaru je izdana i tabularna izjava kojom cedent neopozivo i bezuvjetno na cesionara prenosi založno pravo upisano u zemljišnu knjigu 29. ožujka 2012. pod brojem: Z-1337/12.

14. Uvidom u presliku ovjerenog prijevoda s engleskog jezika Potvrde o raskidu Ugovora o cesiji od 4. svibnja 2018. (list 28-31 spisa) utvrđeno je kako istim ovdje drugotuženik potvrđuje da je s prvotuženikom raskinuo Ugovor o cesiji za potraživanje iz Ugovora o zajmu od 26. ožujka 2012. ovjeren pod brojem: OV-743/12, a o čemu je izvijestio i cesusa, ovdje tužitelja.

15. Uvidom u uplatnice (list 32 spisa) utvrđeno je da je tužitelj uplatio iznos 1.897,00 kuna sa svrhom namjene uplate za procjenu, 25. travnja 2012. poduzeću Tetraedar d.o.o. 19. ožujka 2012. uplatio iznos 2.250,00 kuna na ime 1/44 rate kao i da je javnom bilježniku Igoru Martinoviću 26. ožujka 2012. za potrebe ovjere platio ukupno 2.456,25 kuna.

16. Uvidom u Opće uvjete i odredbe za klijente i naručitelje usluga kreditnog ureda Tetraedar d.o.o. (list 107-108 spisa) utvrđeno je da u istom dokumentu navedeno kako navedeni ured sa adresom u Velikoj Gorici, Zvonimirova 1a, pomaže osobama ostvariti zajmove i druge financijske aranžmane preko različitih zajmodavaca/najmodavaca/investitora na tržištu, dok iz točke 4. proizlazi obveza klijenta/naručitelja usluge prikazati sva svoja dugovanja prije uzimanja zajma i ugovaranja bilo kojeg drugog pravnog posla te je odgovoran ukoliko je i jedan izostavljen.

17. Uvidom u naloge za plaćanje (list 32, 203-213 spisa) utvrđeno je da je istima tužitelj vršio uplate na ime predmetnog zajma različitim osobama i to ispočetka poduzeću Tetraedar d.o.o., potom odvjetniku Majiću, zatim odvjetniku Marku Krpanu, a posljednje glase na Bella Factoring d.o.o.

18. Uvidom u optužnicu USKOK- a, posl.br. K-US-139/12, IS-US-15/12 od 14.01.2013., koja je potvrđena rješenjem Županijskog suda u Zagrebu od 12.06.2014., posl.br. KOV-US-3/14 utvrđeno je da se istom stavlja na teret da bi u razdoblju od početka 2007. do 17. svibnja 2012. na području Republike Hrvatske Alex Loxley, I okr. Marko Romanič, II okr. Andreja Škalić, III okr. Emir Isaković, IV okr. Ivanka Bina, V okr. Enis Almašta, VI okr. Rajana Jambres, VII okr. Dario Pleskalt, VIII okr. Zvezdan Malenica, IX okr. Dario Mitrović, X okr. Marijo Kožar, XI okr. Andro Kumarić, XII okr. Sandra Brundić, XIII okr. Nikola Đukić, XIV okr. Igor Matušić, XV okr. Adin Handžić,

XVI okr. Zoran Obradović, XVII okr. Ivana Ćurić, XVIII okr. Kristijan Kowalsky i XIX okr. Nino Bevc u cilju sklapanja što većeg broja ugovora pod lihvarskim uvjetima i tako pribavljanja protupravne imovinske koristi na štetu većeg broja građana Republike Hrvatske, povezali se u zajedničko djelovanje s podijeljenim ulogama prilikom davanja zajmova zainteresiranim osobama uz ugovaranje nerazmjerne koristi iskorištavanjem njihovih teških životnih i materijalnih prilika, pri čemu je ugovaran povrat zajma na način da su u pisanim ugovorima navedeni iznosi zajma koji su bili znatno veći od iznosa stvarno danog zajma te su ugovorene i obračunate kamate na iznos ugovorenih, a ne stvarno isplaćenih iznosa, a i ugovarane su novčane kazne za odstupanja od dogovorene dinamike povrata zajma, uz osiguranje povrata zajma polaganjem bjanko zadužnica, čekova ili zalaganjem ili prijenosom vlasništva nekretnina ili vozila veće vrijednosti od stvarno danih zajmova, u koju svrhu su radi prikrivanja stvarne naravi pravnog posla koristili osnovana trgovačka društava od kojih se ističu poduzeća kojima su osnivač i/ili član uprave ovdje tuženi (Aristotel d.o.o., Ekonomska analiza d.o.o., Instanter d.o.o., Linija razvoja d.o.o., Agmen d.o.o., Pelikan sigurnost d.o.o., Tetraedar d.o.o., Usavršavanje d.o.o.) i poslovnice označene kao „kreditni uredi“, pa su u okviru realizacije plana koji je osmislio Alex Loxley, I okr. Marko Romanić i II okr. Andreja Škalić određivali uvjete pod kojima je nuđeno sklapanje ugovora o zajmu koji su bili osigurani vozilima te su odobravali sklapanje istih i manjih zajmova koji nisu bili osigurani sredstvima osiguranja, III okr. Emir Isaković do sredine 2008. pronalazio lokacije za djelovanje kreditnih ureda i opremao ih te neposredno dostavljao novac kreditnim uredima i preuzimao novac i dokumentaciju iz njih, kao i transferirao novac prema planu i dogovoru nakon čega su obavljanje istih poslova preuzeli XIV Igor Matušić i XIX Nino Bevc, IV okr. Ivanka Bina do sredine 2011. organizirala i nadzirala djelovanje osoba iz kreditnih ureda te drugih osoba koje su neposredno obavljale pojedine radnje u cilju sklapanja i naplate zajmova, vršila njihovu edukaciju, kao i odobravala sklapanje pojedinih zajmova na male iznose nakon čega su obavljanje istih poslova preuzeli VIII okr. Zvezdan Malenica i X okr. Marijo Kožar, a V okr. Enis Almašta, VI okr. Rajana Jambres od 2009., VII okr. Dario Pleskalt, VIII okr. Zvezdan Malenica, IX okr. Dario Mitrović od 2011., X okr. Mario Kožar od studenog 2011., XI okr. Andro Kumarić i XII okr. Sandra Brundić do 2009., nudili strankama sklapanje ugovora o zajmu čiji je povrat bio osiguravan nekretninama ili osobnim vozilima zajmoprimaca, sačinjavali tekstove ugovora o zajmu i dogovarali sa zajmoprimcima njihovo potpisivanje te predavali strankama novac na ime zajma sklopljenog pod lihvarskim uvjetima, nakon čega su XIII okr. Nikola Đukić, XIV okr. Igor Matušić, XV okr. Adin Handžić od lipnja 2011., XVI okr. Zoran Obradović do travnja 2011. i XIX okr. Nino Bevc, od zajmoprimaca zahtijevali sklapanje daljnjih ugovora koji su glasili na veće iznose, bez stvarnog daljnjeg davanja novca u navedenim iznosima, uz osiguranje povrata dodatnom imovinom, a sve kako bi stvorili što veći iznos duga, na što su zajmoprimci pristajali zbog prijetnje aktiviranja već nesrazmjerno 6 ugovorenih sredstava osiguranja, bez obzira na iznos već do tada izvršenog povrata duga, XVII okr. Ivana Ćurić vodila cjelokupno evidentiranje svih tijekova novca, a XVIII okr. Kristijan Kowalsky poduzimao sve potrebne radnje radi osnivanja trgovačkih društava te kao punomoćnik raspolagao sredstvima na računima tih trgovačkih društava koja su u ugovorima navedena kao zajmodavci koje je poslove u lipnju 2011. preuzeo VII okr. Dario Pleskalt, na koji način su pozajmili novac najmanje 660 zajmoprimaca, od kojih su na ime povrata tih zajmova danih pod lihvarskim uvjetima pribavili korist od najmanje 91.350.523,48 kuna, pa su tako osim pobrojanih ostalih oštećenika oštetili i ovdje tužitelja kada su s njim, njegovim ocem i suprugom u više navrata sklopili ugovore o zajmu kojima su im stvarno pozajmili sveukupno 40.000,00kuna, a temeljem kojih ugovora su od njih pribavili novac i drugu imovinu u iznosu od najmanje

108.055,00kuna čime su ih oštetili za najmanje 57.580,84kuna, za koji iznos su se okoristili.

19. Uvidom u presude Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj: K-Us-16/16 od 29. travnja 2016. (list 37-40, 1193-1378 spisa), koja je donesena povodom prethodno citirane optužnice (pod točkom 18. obrazloženja) i poslovni broj: K-Us-22/16 od 29. travnja 2016. (list 1152-1378 spisa) utvrđeno je da su Emir Isaković i Enis Almašta proglašeni krivima da su se u razdoblju od početka 2007. do 17. svibnja 2012. zajedno s drugim osobama protiv kojih se još vodi kazneni postupak u cilju sklapanja većeg broja ugovora pod lihvarskim uvjetima i pribavljanja protupravne imovinske koristi na štetu većeg broja građana Republike Hrvatske, povezali u zajedničko djelovanje s podijeljenim ulogama prilikom davanja zajmova zainteresiranim osobama uz ugovaranje nerazmjerne koristi iskorištavanjem njihovih teških životnih i materijalnih prilika, te su osnovali brojna trgovačka društva (između ostalih i s poduzećima Aristotel d.o.o., Ekonomska analiza d.o.o., Instanter d.o.o., Linija razvoja d.o.o., Agmen d.o.o., Pelikan sigurnost d.o.o., Tetraedar d.o.o., Usavršavanje d.o.o.) te su nudili strankama sklapanje ugovora o zajmu čiji je povrat bio osiguran nekretninama ili osobnim vozilima te su sačinjavali tekstove ugovora o zajmu i dogovarali sa zajmoprimcima njihovo potpisivanje te predavali strankama novac na ime zajma sklopljenog pod lihvarskim uvjetima i od zajmoprimca zahtijevali sklapanje daljnjih ugovora, koji su glasili na veće iznose bez stvarnog daljnjeg davanja novca u navedenim iznosima, uz osiguravanje povrata dodatnom imovinom, a sve kako bi stvorili što veći iznos duga, na što su zajmoprimci pristajali zbog prijetnje aktiviranja već nesrazmjerno ugovorenenih sredstava osiguranja, bez obzira na iznos već do tada izvršenog povrata duga, Ivana Čurić vodila je cjelokupno evidentiranje svih tijekova novca, a Kristijan Kowalsky poduzimao sve potrebne radnje radi osnivanja trgovačkih društava, te kao punomoćnik raspolagao sredstvima na računima tih trgovačkih društvima koja su na ugovorima navedena kao zajmodavci, koje poslove je u lipnju 2011. preuzeo Dario Pleskat, na koji način su pozajmili novac najmanje 660 zajmoprimaca, od kojih su na ime povrata tih zajmova danih pod lihvarskim uvjetima pribavili korist od najmanje 91.350.523,48 kn, te su svi proglašeni krivima radi kaznenih djela protiv javnog reda – zločinačkim udruženjem, opisano i kažnjivo po čl. 328. st. 1. KZ-a, i protiv imovine – lihvarskim ugovorom, iz čl. 242. st. 1. i 2. Kaznenog zakona, te su osuđeni na kazne zatvora koje su im zamijenjene radom za opće dobro, odnosno uvjetnom osudom.

19.1. Iz presude poslovni broj: K-Us-22/16 od 29. travnja 2016. (list 1152-1378 spisa) proizlazi da su takvim postupanjem oštetili i ovdje tužitelja kada su s njim, njegovim ocem i suprugom (str. 1169 spisa) u više navrata sklopili ugovore o zajmu kojima su im stvarno pozajmili sveukupno 40.000,00kuna, a temeljem kojih ugovora su od njih pribavili novac i drugu imovinu u iznosu od najmanje 108.055,00kuna čime su ih oštetili za najmanje 57.580,84kuna, za koji iznos su se okoristili.

20. Uvidom u knjigovodstveno-financijsko vještačenje izvedeno u predmetu K-US-139/12 i IS-US-15/12 (list 1401-1495 spisa) utvrđeno je da iz istog proizlazi kako su Kapac Matija, Marica i Stjepan sklopili više ugovora o zajmu na ukupan iznos glavnice od 98.681,00 kn, dok im je u novcu stvarno isplaćeno 40.000,00 kn (isplaćeno je 58.681,00 manje od ugovorenenih iznosa). Ukupna obveza zajmoprimaca izračunana na temelju isplaćenog iznosa i reprogramiranog duga, uz obračun redovnih i zateznih kamata prema stvarnoj dinamici plaćanja, iznosila je 49.964,95 kn, a kako je plaćeno ukupno 20.855,00 kn (povrat glavnice 20.840,05 kn, kamate 14,95 kn), proizlazi ostatak duga na ime glavnice u iznosu od 29.109,95 kn. Kako za podmirenje dijela obveza nije priznata vrijednost instrumenta osiguranja dok je stvarno procijenjena vrijednost tog instrumenta osiguranja iznosila barem 87.200,00 kn, proizlazi da su dodatno oštećeni za iznos od 87.200,00 kn. Sveukupno su Kapac Matija, Marica i

Stjepan za stvarno pozajmljenih 40.000,00 kn podmirili u novcu i otuđenom imovinom ukupno 20.855,00 kn, pri čemu su oštećeni za iznos od 57.580,84 kn.

21. Uvidom u izvadak iz sudskog registra te povijesni izvadak (list 41-43, 191-199 spisa), utvrđeno je da je prvotuženik bio upisan kao osnivač i osoba ovlaštena za zastupanje trgovačkog društva Pelikan sigurnost d.o.o.

21.1. Uvidom u povijesni izvadak iz sudskog registra te (list 171-176 spisa), utvrđeno je da je drugotuženik bio upisan kao osnivač i osoba ovlaštena za zastupanje trgovačkog društva Ekonomska Analiza d.o.o.

21.2. Uvidom u izvadak iz sudskog registra te povijesni izvadak (list 177-190, 200-202 spisa), utvrđeno je da je trećetuženik bio upisan kao osnivač i osoba ovlaštena za zastupanje trgovačkog društva Agmen d.o.o., trgovačkog društva Aristotel d.o.o., trgovačkog društva Instater d.o.o., trgovačkog društva Linija razvoja d.o.o., trgovačkog društva Usavršavanje d.o.o.

22. Uvidom u izjavu Marice Kapac (list 50 spisa) nazvana „Kronologija događaja u svezi podizanja zajma" utvrđeno je da je ista u navedenoj izjavila da im je hitno bila potrebna pozajmica u iznosu 60.000,00 kuna, pa je sa suprugom otišla u kreditni ured u Velikoj Gorici, Kralja Zvonimira 1a, gdje im je djelatnica kreditnog ureda rekla da će im se javiti za par dana s ponudama. Kroz par dana javio im se gospodin Dario s ponudom od 40.000,00 kuna, a kada su mu rekli da im je potrebno više novaca, rekao je da će pokušati dobiti ponudu s većim iznosom nakon obavljene procjene kuće koja bi bila zalog za predmetnu tražbinu. Nakon što su izvršili uplatu procjene u kreditnom uredu došao je i procjenitelj koji je fotografirao kuću i unutrašnjost iste i rekao da će procjenu dostaviti tražitelju, a njima nije dostavio nikakvu potvrdu. 23. ožujka 2012. javio se gospodin Dario koji im je rekao da nema veće ponude i oni su pristali na 40.000,00 kuna koje su trebali vratiti u 44 rate u iznosu od 299,00 eura mjesečno. Potom im je dao adresu u Zagrebu, Ilica 62, gdje su trebali sastaviti ugovore i gdje ih je u 11 sati primio gospodin Mario, koji im je objasnio da to nije klasični kredit već pozajmica od investitora i da će zajmodavac upisati založno pravo na nekretnini dok traje otplata zajma. Dogovoreno je da će se otplata vršiti u kreditnom uredu u Velikoj Gorici, a onda ih je s djelatnicom uputio kod javnog bilježnika Igora Martinovića, Petrinjska 14, koja je nosila i u uredu javnog bilježnika predala njihov ugovor. Kod javnog bilježnika nalazio se jedan stariji gospodin koji im je predstavljen kao njihov zajmodavac. Djelatnica je iz svoje torbe izvadila kovertu s novcem i platila javnog bilježnika u iznosu od 2.456,25 kuna, a ostatak od 37.543,75 kuna je predala njima. Za svo to vrijeme zajmodavac nije ništa komunicirao s njima. Prvu ratu je platila njihova kćer Ljubica u iznosu 2.250,00 kuna u kreditnom uredu u Velikoj Gorici, da bi prilikom slijedećeg dolaska na vratima pisalo kako kreditni ured ne radi, a pokušaj poziva na brojeve mobitela koje je imala su bili isključeni. Obzirom nisu imali račun za uplatu rata 29. svibnja 2012. otišla je u Ilicu 62 gdje su dobili Ugovore, no i tamo je bilo zatvoreno, pa se informirala kod javnog bilježnika kod kojeg je ugovor ovjeren koji je rekao da im je bila policija i nekakva pretraga. Nakon toga je otišla u policijsku postaju gdje su joj rekli da nije prva s takvim problemom i da napiše kronologiju događaja i istu odnese u državno odvjetništvo.

23. Uvidom u obračun zajma od 26. ožujka 2012. (list 51 spisa) utvrđeno je da su u istom navedene 44 rate otplate za navedeni zajam s datumima dospijeca i mjesečnom ratom od 2.250,00 kuna, te s evidentiranim uplatama u ukupnom iznosu 11.300,00 kuna, a koja činjenica je utvrđena i uvidom u naloge za plaćanje (list 203-213 spisa).

24. Uvidom u izjavu o vrijednosti nekretnine od 26. ožujka 2012. (list 98-99 spisa) utvrđeno je da su tužitelj i njegov pokojni otac Matija istom, pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću potvrdili da realna vrijednost nekretnine koja je predmet zajma koji je isplaćen u cijelosti u iznosu od 87.200,00 kuna iznosi 210.000,00 kuna

(27.935,41 eura prema prosječnom tečaju za 2012. (7,517340 kn za 1 EUR)) i da je to tržišna cijena koja bi se mogla postići u slučaju prodaje.

25. Uvidom u izjavu korisnika zajma (list 100-102 spisa) utvrđeno je da se radi o tiskarskoj izjavi koju je potpisao prvotuženik, njegov pokojni otac Matija i supruga Marica na mjestu predviđenom za potpis, a kojom isti izjavljuju na dan zaključenja ugovora o zajmu da nije u nuždi, teškoj financijskoj situaciji, nema teških imovinskih neprilika, nema smanjenu sposobnost rasuđivanja, da samosvjesno prihvaća svojim potpisom sve uvjete koje sam detaljno proučio, te da je potpuno sposoban svaki mjesec podmiriti ratu ugovora.

26. Uvidom u obrasce (list 103-106 spisa) utvrđeno je da se radi o unaprijed pripremljenim formularima koji su potom ručno popunjavani od strane tužitelja 14. ožujka 2012., kao podnositelja zahtjeva kojim daje osobne podatke za sebe, svog oca Matiju, suprugu Maricu, kćer Ljubicu i sestru Zaticu Radočaj, pri čemu naznačuje da je u mirovini, da je visina mjesečnih primanja svih ukućana, a to su tužitelj, otac Matija, majka Milka, supruga Marica, sin Matija i kćer Ljubica, iznosi 10.000,00-15.000,00 kuna pri čemu stavlja osobnu procjenu predmetne nekretnine u iznosu od 80.000,00 eura, a iznos kredita koji traži je naveo 60.000,00-80.000,00 kuna uz ratu kredita koju je u mogućnosti podmirivati u iznosu 2.000,00-2.500,00 kuna, a sve za namjenu: u poslovne svrhe. Ujedno iz istog obrasca utvrđeno kako se i u istom ponavlja izjava da podnositelj nije u nuždi, teškoj financijskoj situaciji, da nema teških imovinskih neprilika, da nema smanjenu sposobnost rasuđivanja, da ima riješeno stambeno pitanje, da nije lakomislen, kako bi razumio svrhu i bit mogućeg poslovnog odnosa sa zajmodavcem. U daljnjem obrascu iz 2012. koji je potpisao tužitelj, isti potvrđuje da preko društva-udruženja fizičkih osoba predao prethodno popunjen zahtjev s namjerom potraživanja zajmodavca (investitora-individualne osobe), a koja nije kreditna institucija, odnosno da nije istoj ta djelatnost slobodno zanimanje i isto ne radi u okviru poslovne djelatnosti. Ujedno je popunio i obrazac zahtjeva za procjenu vrijednosti nekretnine ponovno naznačujući namjenu zajma za poslovne namjene i osobnu procjenu minimalne vrijednosti nekretnine 80.000,00 eura.

27. Uvidom u Ugovor o kreditu broj 156-53020283 od 15. ožujka 2010. uz otplatni plan (stranica 150-156 spisa) utvrđeno je da su isti zaključili HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., i Marica Kapac, kao korisnik kredita, kojoj je odobren nenamjenski kredit u iznosu od 35.000,00 kuna uz promjenjivu kamatnu stopu od 7,99% na rok otplate od 7 godina na 84 mjesečna anuiteta.

28. Uvidom u Ugovor o kreditu od 2. studenog 2007. uz otplatni plan (list 157-161 spisa) utvrđeno je da je isti zaključen između Raiffeissen bank Austria d.d., kao kreditora, i Marice Kapac, kao korisnika kredita, uz solidarnog jamca, ovdje tužitelja Stjepana Kapca, u iznosu 51.000,00 kuna uz redovnu kamatnu stopu od 9,75% na rok otplate od 84 mjeseca.

29. Uvidom u Ugovor o namjenskom kreditu za refinanciranje obveza od 8. veljače 2012. uz otplatni plan (list 162-168 spisa) utvrđeno je da je isti zaključen između Zagrebačke banke d.d., kao kreditora, i ovdje tužitelja, kao korisnika kredita, na iznos kunske protuvrijednosti od 14.456,76 eura, obračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, uz valutnu klauzulu i pripadajuću kamatu u visini 9,30% godišnje, s rokom otplate 84 mjeseca, a namjena kredita je refinanciranje potraživanja po tekućem računa i kreditima ZABA-e.

30. Uvidom u potvrdu HZMO-a (list 169-170 spisa) utvrđeno je da Marica Kapac, jamac iz predmetnog ugovora o zajmu, u periodu 2010. – 2013. bila bez zaposlenja, odnosno nije bila u radnom odnosu.

31. Uvidom u kaznenu prijavu od 14. studenog 2019. (list 257-259 spisa) utvrđeno je da ista naslovljena na Općinsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici protiv osumnjičenika Borisa Lazića, Radoslava Frančića, Luisa Manuela Sorie i Simona Gradišnika, od strane oštećenika Stjepana Kapca radi kaznenog djela iz čl. 242. st. 2. Kaznenog zakona.

32. Uvidom u Potvrde o visini dohotka Porezne uprave od 12. travnja 2023. (list 1500-1504 spisa) utvrđeno je da je tužitelj u 2011. ostvario ukupni dohodak u iznosu 72.998,76kn (prosječno mjesečno taj dohodak iznosi 6.083,23kn), u 2012. u iznosu 73.941,92 kn (što prosječno mjesečno iznosi 6.161,83kn), dok je za suprugu tužitelja utvrđena da za navedene godine (2011. i 2012.) nije ostvarila dohodak.

33. Uvidom u dopis Porezne uprave od 13. travnja 2023. (stranica 1506 spisa) utvrđeno je nisu bili u mogućnosti dostaviti traženi podatak o tržišnoj vrijednosti nekretnine upisane u zk. ul. 1642 k.o. Kuće kčbr. 340/1 u vrijeme potpisivanja ugovora o zajmu 26.03.2012. jer im nisu dostupni podaci stariji od 2017.

34. Uvidom u potvrdu PP Zlatar Bistrica (stranica 1514 spisa) utvrđeno je da se istom potvrđuje kako je 27. svibnja 2010. Marica Vidović prijavila počinjenje kaznenog djela u kojoj prijavi je navela da je unazad tri godine prevarena od više tvrtki koje se bave davanjem kredita.

35. Uvidom u podnesak tužiteljice Željke Gracin u predmetu P-342/21 (stranica 1517-1518 spisa) utvrđeno je da je isti podnesem na ovosudni spis poslovni broj: P-342/21 koji se vodi protiv tuženika Radoslava Frančića i drugih radiu tvrđenja ništetnosti ugovoraa i dr. U kojem ponavlja činjenicu da su tuženici osnivali koristili trgovačka društva za sklapanje ugovora pod lihvarskim uvjetima, a koja društva se spominju i u obrazloženju presude Županijskog suda u Zagrebu K-US-16/16. Nadalje, tužiteljica ukazuje kako činjenice koje nastavno iznosi od trgovačkim društvima Aristotel d.o.o., Usavršavanje d.o.o., Linija razvoja d.o.o., a čiji osnivač je tamo trećetuženi Simon Gradišnik, ukazuju na kontinuirano zelenaško postupanje tuženika na području cijele Hrvatske.

36. Uvidom u dopis Županijskog državnog odvjetništva u Velikoj Gorici od 29. studenog 2023. (list 1560 spisa) utvrđeno je kako je isti upućen na ovosudni parnični postupak koji se vodio pod poslovnim brojem P-342/2021 i kako istim izvještava kako navedeno državno odvjetništvo niti podređena općinska državna odvjetništva ne vode kaznene postupke protiv Radoslava Frančića, Marisol Zapate i Simona Gradišnika. Isto tako izvještavaju kako, međutim, raspolažu saznanjima da je Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, pod brojem: K-US-139/12, dana 14. siječnja 2014. pred Županijskim sudom u Zagrebu podigao optužnicu protiv I okr. Marka Romanića, II okr. Andree Škalić, III okr. Emira Isakovića, IV okr. Ivanke Bina, V okr. Enisa Almašte, VI okr. Rajane Jambres, VII okr. Daria Pleskalta, VIII okr. Zvezdana Malenice, IX okr. Daria Mitrovića, X okr. Marija Kožara, XI okr. Andra Kumarića, XII okr. Sandre Brundić, XIII okr. Nikole Đukića, XIV okr. Igora Matušića, XV okr. Adina Handžića, XVI okr. Zorana Obradovića, XVII okr. Ivane Ćurić, XVIII okr. Kristijana Kowalskog i XIX okr. Nine Bevca, zbog kaznenog djela udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavka 1. i 3. Kaznenog zakona (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 152/08. i 57/11.; u daljnjem tekstu KZ-a) te kaznenog djela lihvarskog ugovora iz članka 233. stavka 2. KZ-a te je prethodno provedenom istragom utvrđeno da su se okrivljenici koristili, između ostalih, i sa Radoslavom Frančić, Marisol Zapatom i Simonom Gradišnik kao fiktivnim zajmodavcima odnosno posrednicima u kupoprodaji i najmu od oštećenika otuđenih nekretnina, te su imenovani sa oštećenicima sklapali lihvarske ugovore. Navedeni postupak se vodi pred Županijskim sudom u Zagrebu pod brojem: K-US-55/2014, a u

dosadašnjem tijeku postupka donesene su pravomoćne presude temeljem sporazuma stranaka u odnosu na V okr. Enisa Almaštu dana 9. lipnja 2016. pod posl. brojem K-US-22/16, III okr. Emira Isakovića dana 29. travnja 2016. pod posl. brojem K-US-16/16, VI opt. Rajanu Jambres dana 30. rujna 2015. pod posl. brojem: K-US-36/15; IV opt. Ivanku Bina dana 29. lipnja 2015. pod posl. brojem: K US-22/15; XVI opt. Zorana Obradovića dana 10. lipnja 2014. pod posl. brojem: KOV US-52/14; VIII opt. Zvezdana Malenice, IX opt. Daria Mitrovića, XV opt. Adina Handžića, XVII opt. Ivane Ćurić dana 29. travnja 2014. pod posl. brojem: KOV-US 39/14; X opt. Marija Kožara i XII opt. Sandre Brundić dana 25. travnja 2014. pod 2 posl. brojem: KOV-US-36/14 te XVIII opt. Kristijana Kowalsky dana 25. travnja 2014. pod posl. brojem: KOV-US-35/14., koje presude se temelje na dokazima navedenim u optužnici, među kojima su i lihvarski ugovori koje su sklapali Radoslav Frančić, Marisol Zapata i Simon Gradišnik. Ne raspolažu podacima da li je predmetnom optužnicom, odnosno navedenim presudama kao oštećenik obuhvaćena i Željka Gracin.

37. Svjedokinja Ljubica Kuzmić, kćer tužitelja, je u bitnom izjavila kako je za predmetni ugovor o zajmu saznala od roditelja par mjeseci nakon što je isti zaključen, da joj nije poznato na koji iznos je ugovor zaključen, ali da su roditelji dobili oko 30.000,00 kn. Roditelji su joj rekli da su išli u štednokreditni ured kod zakonitih kamatara, da su u to vrijeme bili zaduženi i mama nije radila tako da nisu mogli realizirati kredit u banci zbog čega su išli u štednokreditni ured, a novac im je trebao za troškove njenih svatova i za liječenje djeda. U to vrijeme se doselila i bratova cura sa dvoje djece koja je bila trudna pa su i nju trebali financirati. Ujedno je bratova cura imala nekakve dugove u stanu gdje je ranije stanovala i trebalo je platiti te dugove da se iseli iz stana. U vrijeme zaključenja spornog ugovora o zajmu živjela je u Kućama, kućanstvo je brojilo 6 članova i još su došli s njima živjeti brat i njegova cura i njezine kćeri. Djed je bio dijabetičar i primao inzulin, imao je posebnu prehranu, trebalo ga je voziti na liječničke preglede. U vrijeme zaključenja spornog ugovora bila je zaposlena s mjesečnom plaćom nešto više od 4.000,00 kn, tata je bio korisnik vojne mirovine, a djed imao neku manju mirovinu iz Austrije, ne zna u kojem iznosu, dok baka nije imala nikakva primanja. Tužitelj joj je za troškove vjenčanja dao negdje oko 15.000,00 kn i financirao je još što je trebalo kod kuće. Tužitelj joj je rekao da su ga tuženici znali zvati telefonom i govorili mu da svaki puta vrši uplate na drugi račun i sama je jednom dobila poruku od Simona Gradišnika da zna da su llovačku te da tata mora plaćati rate.

38. Saslušana svjedokinja Marica Kapac, supruga tužitelja, izjavila je da se sa suprugom obratila u kreditni ured u Velikoj Gorici s namjerom da podignu zajam u iznosu od 40.000,00 kn kojom prilikom im je rečeno da je uvjet da se izvrši procjena kuće i da se napravi hipoteka na kući kao jamstvo. Procjenu je izvršio jedan, njoj nepoznat gospodin koji je na terenu pogledao i poslikao kuću, ali joj nije poznat iznos na koji je procijenio kuću, a ona kao laik procjenjuje vrijednost iste na oko 80.000,00 eura. Nakon toga ih je pozvala gospođa koja je radila u uredu i rekla im da se jave u Ilicu jednom gospodinu, ali se ne sjeća imena tog gospodina jer su oni imali i u Ilici svoj ured. U tom uredu u Ilici gdje ih je dočekao taj gospodin koji im je rekao da su ugovori već pripremljeni da je sve po dogovoru te je rekao kako nema puno vremena pa nisu čitali sadržaj ugovora već im je rekao da stave inicijale na ugovor. Tom prilikom s njima je bio i Matija Kapac tj. njen pok. svekar koji je bio vlasnik kuće. Nakon toga je jedna osoba išla s njima iz ureda kod javnog bilježnika u Prašku radi ovjere tog ugovora, a u tom javnobilježničkom uredu je sjedio jedan gospodin, nisu znali kako se zove ta osoba budući da s njima nije kontaktirao. Samo su se potpisivali u knjigu kod javnog bilježnika, bilježnik nije čitao ugovor niti ih upozorio na posljedice istog. Nakon potpisa u uredu javnog bilježnika im je isplaćen novac u iznosu 33.700,00 kn a ostatak iznosa do 40.000,00 je ostao za troškove javnog bilježnika i za procjenu nekretnine. Novac im

je dala ta osoba koje je išla s njima iz kreditnog ureda. Ne sjeća da li je javni bilježnik bio u istoj prostoriji u trenutku preuzimanja novca. Dogovor je bio da se dug otplaćuje kroz 3 godine odnosno 36 mjeseci i to svaki mjesec u iznosu od 2.400,00 kn. Nije zbrojila koji bi to bio ukupan iznos nakon otplate kroz 36 mjeseci, a prvu ratu je platila normalno u kreditnom uredu u Velikoj Gorici, dok kada je došla platiti drugu ratu je taj kreditni ured bio zatvoren, pa je otišla u Ilicu, ali je i u Ilici kreditni ured bio zatvoren. Potom je otišla do javnog bilježnika gdje je srela još jednu osobu koja je također podigla kredit od istog zajmodavca i potom su pozvonili kod javnog bilježnika iz čijeg ureda im je na portafon rečeno da je USKOK zatvorio te sve urede i da se jave USKOK-u za daljnje informacije. U USKOK-u su joj rekli da preda cijelu kronologiju događaja što je i učinila te je dobila potvrdu od USKOK-a da je to predala te da su joj na USKOK-u rekli da ne plaćaju ništa dalje u vezi otplate kredita budući da nisu imali kome plaćati. Nakon izvjesnog vremena je odvjetnik Krpan poslao račun na koji bi trebali nastaviti plaćati otplatu tog duga, ali ne u istom iznosu, nego u iznosu koliko budu mogli, a nakon toga je došla obavijest od drugog odvjetnika da je sada drugi račun Luis Manuel te su plaćali na taj drugi račun, i to 500,00 ili 700,00 kn na taj drugi račun, ne zna koliko dugo. Nakon toga iz istog odvjetničkog ureda su im javili da je sada treći vlasnik te da je drugi račun na koji treba vršiti otplatu u Raiffeisen banci, te da su i na taj račun uplaćivali, ne zna koliko dugo, dodajući da je bila i određena provizija od strane banke. Stalno su ih telefonom zvali i uznemiravali i dok su plaćali i kada su prestali plaćati, te su im prijetili da će ih izbaciti iz kuće i da će im uzeti kuću, što ju je strašno uznemirilo. U vrijeme zaključenja spornog ugovora o zajmu je bila nezaposlena i imala kredit koji je realizirala dok je bila zaposlena, a rata kredita je bila negdje oko 700,00 kn. Suprug je bio korisnik vojne mirovine i imao jedan ili dva kredita. U kućanstvu su tada živjeli suprug, svekar, svekrva, kćer, sin koji je doveo ženu sa dvoje djece te je bila sa sinom u drugom stanju. Sve te članove obitelji uzdržavali su suprug i svekar te je sin nešto zarađivao na crno radeći u šumi. Novac im je bio potreban za troškove svadbe kćeri, imali su troškove i za snahu koja je trebala kada je izlazila iz stana sve postojeće dugove namiriti, svekar je u to vrijeme bio bolestan pa su imali troškove za njegovo liječenje jer je „bio operiran na grlo“ i uz to imao dijabetes. Prilikom potpisivanja ugovora o zajmu u kreditnom ugovoru nije iznosila ništa osobno o sebi i svojim prilikama, u to vrijeme joj je već bila istekla naknada sa zavoda za zapošljavanje. Koliko se sjeća suprug je u to vrijeme imao mirovinu negdje 3.000,00 do 4.000,00 kn, svekar je imao dosta malu mirovinu i to iz Njemačke, negdje oko 2.000,00 kn mjesečno, kćer je bila zaposlena i ostala u drugom stanju, ali ne zna kolika su bila ukupna primanja obitelji u to vrijeme. Kada je išla u kreditni ured u vezi dogovora za kredit nije ispunjavala nikakav zahtjev, u odnosu na zahtjev koji je popunjavao rukom koji se nalazi u spisu (str. 103-104 spisa) navela je da može potvrditi da je potpis na tom zahtjevu potpis njenog supruga, ali ne zna tko je taj zahtjev popunjavao, te da nije bio dogovor kako je to navedeno u zahtjevu da je iznos traženog kredita 60.000,00 do 80.000,00 kn nego da je bio dogovor da je iznos kredita 40.000,00 kn. Prilikom potpisivanja ugovora o zajmu nije potpisivala nikakvu izjavu u kojoj se navodi da nije u nuždi, nema financijskih poteškoća, da razumije narav posla jer da ju nitko nije tražio da tako nešto potpiše, a nakon što joj je predložena izjava korisnika zajma koja se nalazi u spisu (list 102 spisa) odgovara da je to njen osobni potpis na navedenoj izjavi, ali da nije bila upoznata sa sadržajem teksta izjave te se ne sjeća gdje je izjavu potpisala. Nikoga u kreditnom uredu nije upoznala sa situacijom zbog čega im treba pozajmica budući ih to nitko nije ni pitao. Dodatno je navela kako je svekar imao osnovno zdravstveno osiguranje i dopunsko osiguranje, ali mu isto nije pokrivalo troškove za kupovinu svih lijekova, da im je bio izdan račun za troškove procjene nekretnine kao i za javnobilježničke troškove kao i da je, prilikom isplate novca, brojala novac i da je imala prigovor da nije joj isplaćena sveukupna svota novca prema

dogovoru, ali da su joj iz ureda zaposlenici rekli da oni imaju takvo poslovanje i treba prihvatiti tako kako je, a prilikom potpisivanja ugovora o zajmu isti nije čitala niti je isto tražila jer im je rečeno da je sve po dogovoru i da se žure.

38.1. Neposredno saslušana pred sudom u ponovljenom postupku na ročištu održanom 12. ožujka 2026. svjedokinja je dodatno navela kako je saznala za kreditni ured koji se nalazio preko puta robne kuće u Velikoj Gorici. Na ulazu je stajao natpis "kreditni ured", a potvrdu da to je doista taj kreditni ured sam dobila kada sam pristupila u prostorije iza tog natpisa. Na samom oglasu koji je vidjela prije nego što sam pristupila u ured, a koji oglasi su stajali i ispred samog kreditnog ureda, stajao je natpis "krediti bez jamaca". Nakon što sam u tom uredu dobila informacije koje su mi bile potrebne, došla je sa suprugom, ovdje tužiteljem. Od informacija koje su joj mi bile potrebne je bio iznos koji smo željeli dobiti, a to je 40.000,00 HRK, a njihov jedini uvjet je bio da damo osiguranje, jamstvo i to u vidu nekretnine ili automobila, ali je automobil bio manje vrijednosti od zajma koji smo htjeli uzeti. Nakon što smo se dogovorili s djelatnicom kreditnog ureda da će ona kontaktirati ured u Zagrebu za upit tko će ih kreditirati, određena je procjena njihove nekretnine. Nakon što je procjenitelj bio nikada nisu dobili podatak na koji iznos je nekretnina procijenjena, niti bilo koji dokument o procjeni vrijednosti nekretnine. Djelatnica kreditnog ureda u Velikoj Gorici dala im je teflonski broj na koji se trebaju javiti u kreditni ured u Ilicu, kada tamo dođu. Kada su došli pred vrata kreditnog ureda u Ilici ispred istih je stajao naziv "kreditni ured", a da li je pisao i neki naziv tog kreditnog ureda se ne sjeća. Po natpisu "kreditni ured" znala je da je na pravoj adresi. Kada su došli u hodnik tog ureda nazvali su telefonski broj koji smo dobili od kreditnog ureda u Velikoj Gorici i onda ih je dočekao jedan gospodin koji im je rekao svoje ime, ali ne i prezime, misli da je rekao Mario. U uredu ih je dočekao već s pripremljenim Ugovorima i rekao da je dovoljno samo za potpis staviti inicijale, da više od toga nije potrebno. Dokumentacije je bilo puno, on rekao da je sve po dogovoru, a oni nisu ništa od iste čitali. Potom smo se svi zajedno s drugim gospodinom iz kreditnog ureda uputili kod javnog bilježnika radi ovjere ugovora. Kod javnog bilježnika se nalazio i još jedan gospodin koji je kasnije tijekom boravka potpisivao dokumentaciju koju smo i oni potpisivali, no on se nije predstavio. Prije toga je javni bilježnik uzeo osobne iskaznice, upisao podatke u knjigu, a u koju knjigu smo se i oni kasnije potpisali. Nakon što su sve potpisali, ovaj gospodin iz ureda joj je u omotnici predao iznos zajma koji je tada prebrojala novac i izbrojala 33.700,00 HRK. Tada je reagirala da nije predan iznos od 40.000,00 HRK, na što joj je rečeno da im je isplaćen navedeni iznos jer je bilo potrebno namiriti trošak bilježnika i druge troškove. Javni bilježnik je prilikom predaje te omotnice, prebrojavanja novčanica i njenog reagiranja na dobiveni iznos bio udaljen na način da nije mogao čuti navedeno. Javni bilježnik nije upozorio na posljedice onoga što u Ugovoru potpisuju niti im tumačio ili čitao Ugovor. U kreditnom uredu im nitko nije rekao da će im kredit dati fizička osoba. U vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora o zajmu nije bila zaposlena i imala je kredit u RBA banci. Prilikom pregovora o davanju jamstvu u vidu nekretnine ili automobila im nitko nije rekao da može ostati bez nekretnine ukoliko ne bi plaćali kredit.

39. Prilikom izvođenja dokaza saslušanjem tužitelja Stjepana Kapca isti je izjavio da je došao u kreditni ured u Velikoj Gorici preko ceste autokuće Štarkelj budući je u to vrijeme imao financijske poteškoće jer je imao kredit kod Zagrebačke banke te u Sberbanci te zbog financijske nemogućnosti otplaćivanja kredita javio se u navedenu stambenu zadrugu jer mu je trebao novac za vjenčanje kćeri, a i otac je u to vrijeme bio bolestan pa je trebao za troškove liječenja kao i za svakodnevne potrebe u kućanstvu, dodajući da je otac u to vrijeme imao mjesečno primanje od 400,00 eura, inozemnu mirovinu. Nadalje odgovara da ih je u to vrijeme, 2012. živjelo 6 članova u kućanstvu i samo je on imao primanje kao umirovljenik u iznosu od 5.500,00 kn te da nitko drugi od članova nije imao primanja, ali je imao kredite za otplaćivanje u

Sberbanci u iznosu od 1.100,00 kn, a u Zagrebačkoj banci 2.200,00 kn mjesečno. Na predložene izjave korisnika zajma (list 103-104 spisa), je izjavio kako on nije popunjavao niti čitao tu izjavu, ali da na kraju kod podnositelj zahtjeva jest njegov potpis, nije mu bio poznat sadržaj iste te da je bila hrpa papira koje je potpisao te su mu rekli samo da potpisuje, ali da nije bio upoznat s tim, bilo mu je u interesu samo da dobije novac. Kada je bio u stambenom uredu u Gorici da mu je jedna ženska dala na papiru adresu gdje treba otići u Zagreb, a kada je došao u Zagreb pozvonio je u jednu zgradu gdje mu je izašao jedan čovjek koji mu je rekao da moraju otići do javnog bilježnika, ne zna kako se zove, ali ga je taj čovjek tamo čekao i s njim je otišao u ured javnog bilježnika na katu. Na katu je sjedio u ćošku u hodniku stariji čovjek, gospodin, koji je kasnije dao novce čovjeku koji je došao zajedno s tužiteljem kod bilježnika. Čovjek koji ga je doveo kod bilježnika mu je dao novac, ali da je trebao dobiti 40.000,00 kuna, ali su mu odbili na troškove javnog bilježnika, procjene, tako da mu je isplaćen iznos od 37.000,00 kuna otprilike. Kod bilježnika u Zagrebu je bio u nekoj polumračnoj sobi na katu u staroj zgradi i nije dobro ni mogao sve vidjeti niti je imao vremena da pregleda dokumentaciju koju je potpisivao. Navodi da je preko oglasa pročitao da se daju povoljno krediti bez jamaca te da je mislio da je to ustanova slična kao banka te da neće biti problema i da neće biti varanja jer u banci nije mogao podići kredit, navodeći da je posumnjao u javnog bilježnika jer je radio u polumračnoj prostoriji. Nadalje je par dana nakon zaključenja u Ugovoru pročitao da piše iznos od 87.000,00 kn, a isplaćen mu je iznos od 37.000,00 kuna. Javni bilježnik mu nije pročitao ugovor, niti netko drugi, niti mu je bilo tko rekao da on osobno pročita ugovor. Odgovara da su pojedinačno išli kod bilježnika potpisivati dokumentaciju, tako da je tužitelj išao prvi, zatim otac, a zatim supruga tužitelja, ističući da je svako od njih išao pojedinačno kod bilježnika, te da ga nitko nije upozorio da kuća može biti prodana ukoliko ne vrati taj iznos. Za vrijeme potpisivanja dokumentacije kod javnog bilježnika čovjek koji ga je doveo kod bilježnika je bio u predsoblju, a misli da je i taj stariji čovjek koji je sjedio u predsoblju i koji ih je dočekao nešto potpisao. Novac u iznosu od 37.000,00 kn je dobio odmah na ruke. Trebali su plaćati po 2.300,00 kn mjesečno rate te da su prvu ratu platili u Gorici preko Štarkelja, a kada su dobili da plate drugu ratu da više na tom mjestu nije nikog bilo. Nakon otprilike godinu dana nakon što više nije imao kome plaćati u Gorici ga je nazvala nepoznata osoba na telefon i pitala zašto ne plaća rate, odgovorio je da nema kome pa mu je ta osoba dala preko telefona broj računa na koji treba nastaviti plaćati pa je određeno vrijeme plaćao na taj račun po 500,00 kn mjesečno, da bi ga nakon toga ponovo nazvala nepoznata osoba i uputila da nastavi plaćati na OU Krpan u Zadru. Nakon što je tako neko vrijeme plaćao na žiro račun Krpan nakon izvjesnog vremena ga je ponovo nazvala nepoznata osoba i rekla da više ne plaća na taj račun nego na drugi žiro račun i to u Sloveniju pa je nastavio plaćati u Sloveniju i tako je platio 2-3 rate. Nakon izvjesnog vremena su počele telefonom stizati prijetnje od nepoznate osobe u smislu da ne plaća dovoljno, prestao je plaćati i radi pružanja pravne pomoći se javio odvjetnici Aleksandri Vareškić, dodajući da mu je došla pismena prijetnja da će mu prodati kuću ako ne plati iznos od 140.000,00 kn te da misli da je priložena u ovisni spis. Procjenu nekretnine je platio posebno u iznosu od 4.000,00 kn, ali nije dobio nikakvu potvrdu, taj novac za procjenu je platio prije sklapanja ugovora o kreditu i odmah ga je platio na licu mjesta. Iskazao je kako od 1. tuženika nije dobio nikakvu pisanu obavijest da je on svoju tražbinu ustupio 2. i 3. tuženom te da su ga obavještavali samo telefonom. Nikada nije vidio 1. tuženika. Misli da je supruga bila nezaposlena od 2010.-2013., a svih 6 članova koji su bili u obitelji su bili punoljetni. Smatra da je vrijednost njegove obiteljske kuće koja je bila predmetnom zaloga negdje preko 100.000,00 eura. Prilikom potpisivanja ugovora o zajmu nije bio svjestan toga da ukoliko ne vrati zajam po ugovoru, da može ostati bez kuće. Nakon što više nije mogao nastaviti plaćanje po predmetnom ugovoru o zajmu

supruga se otišla interesirati na USKOK u vezi tog slučaja i ona je prijavila USKOK-u predmetni slučaj. Nadalje odgovara da je bio pozivan s broja kojeg ima zapisanog na papirić i to broj 0038640709337, te da mu je rečeno da zovu s Općinskog suda u Zagrebu te da će ovrha na kuću doći ako se ne dogovore u vezi plaćanja duga, te da su ga istog dana zvali s drugog broja navečer u 21,30 sati, te da ga je tada nazvao ženski glas kao i ranije istog dana i pitao da li mu je žena oteta na što je odgovorio da nije, a da je tad zvan s broja 00447513456143. Kada je uzimao taj zajam da ga nitko nije niti pitao za što mu treba novac. Prilikom isplate je brojao novac i utvrdio da mu je isplaćeno 37.000,00 kn, a očekivao je isplatu od 40.000,00 kn koliko je i tražio. Nije prigovarao dobivenom iznosu jer je smatrao da je toliko trebao i dobiti. Bilo je dogovorena otplata negdje oko 36 ili 38 rata i to svaka u iznosu od 2.300,00 kuna, a nije bio svjestan da te rate u iznosu od 2.300,00 kn/mj na 36 mjeseci nose iznos od 82.800,00 kuna te da nije niti računao koliko to ukupno iznosi jer da mu je tada bilo bitno samo da dobije novac. Odgovara da je nakon 3-4 dana nakon što je preuzeo novac išao tražit stambeni ured u Gorici, i na tom mjestu ga više nije niti bilo. Nadalje odgovara da je njegova supruga prvu ratu uplatila negdje u Zagrebu, a da je on kasnije uplaćivao negdje 500 kn/mj u korist odvjetničkog ureda Krpan Majić, a da kasnije nakon što se razdvojio taj odvjetnički ured da je nastavio plaćati na ime odvjetničkog ureda Majić u Zadru iznos od 500,00 kuna više od godinu dana. Nadalje odgovara da je sveukupno otplatio negdje oko 15.000,00 kuna do sada te odgovara da ove godine nije bilo uplata od njegove strane, dok je posljednju ratu u iznosu 70 eura uplatio koliko se sjeća u banci u V. Gorici dan prije nego što je angažirao odvjetnicu. Prije podnošenja tužbe nije se pismeno obraćao tuženima radi pokušaja mirnog rješenja spora, ali su njega, sestru, kćer zvali telefonom te osobe kojima je ostao dužan. U zahtjevu za odobravanje kredita naznačio je da mu novac treba za poslovne svrhe iz razloga jer je smatrao da će mu na taj način biti lakše odobren kredit, nije tada nikome spominjao vjenčanje niti liječenje oca. Kada je govorio o troškovima liječenja oca, mislio je na putne troškove, vožnja oca u bolnicu u Zagreb, Sisak i sl., te na kupovinu posebne hrane za oca budući je bio šećeraš i primao inzulin. Odgovara da mu je za vjenčanje kćeri trebalo još više novca nego je dobio putem kredita, da je morao dati još novac koji je imao i prije za vjenčanje, vjenčanje je bilo veliko i nije jedini sudjelovao u troškovima vjenčanja, a za sve te troškove ne posjeduje nikakve račune. U nekretnini koja je bila predmet zajma živi kao i u drugoj kući koja se nalazi preko rijeke Kupe, dodajući da u toj kući kontinuirano živi njegova supruga, a ponekad i sin kad ima posla u Gorici te da se kuća nikad ne iznajmljuje budući da je supruga tamo. Nema ništa drugo u vlasništvu osim navedene nekretnine. Dodaje da ima još nešto zemlje koja se ne obrađuje i obrasla je korovom, a da je nešto zemlje i minirano tijekom Domovinskog rata koja se nalazi preko rijeke Kupe. Nitko mu nije branio da pročita predmetni ugovor koji je potpisao, ali je sve išlo brzo i nije imao vremena pročitati isti.

39.1. Tuženik je, neposredno saslušan u ponovljenom postupku na ročištu održanom 12. ožujka 2026., iskazao da može potvrditi sve što je prethodno iskazao i kako je uneseno na zapisnik na ročištu 27. rujna 2019. te 15. listopada 2019. Dodao je kako se sjeća da je primio i manji iznos od 37.000,00 HRK na ime predmetnog zajma, misli da se radilo o iznosu od otprilike 33.700,00 HRK. Dodao je kako mu je cijela situacija kog javnog bilježnika bila sumnjiva jer su u svim drugim ustanovama prostorije osvijetljene, a ovdje to nije bio slučaj, odnosno radilo se o polumračnoj prostoriji te me je javni bilježnik požurivao u potpisivanju dokumentacije. Ponovio je kako mu tom prilikom javni bilježnik nije čitao Ugovor niti išta vezano za isti pojašnjavao. Sve se vrlo brzo dogodilo, pred javnim bilježnikom je samo potpisao Ugovor i to je bilo to. Tek kasnije je pročitao Ugovor koji je potpisao kod javnog bilježnika i vidio da je u Ugovoru naznačen drugi iznos od onog koji je stvarno primio, ali na isto nije reagirao, već je započeo s otplatom prve rate zajma. Isto tako je ponovio kako nikada nije vidio

prvotuzenika, a dvije muške osobe koje su bile kod javnog bilježnika, od kojih mu je jedna predala iznos zajma, odnosno iznos od 33.700,00 HRK, mu se nisu predstavile i nisu mu poznata njihova imena. Iznos koji su primili kod javnog bilježnika je predan njegovoj supruzi, a on je bio odmah kraj nje i taj iznos je odmah bio umanjen za troškove javnog bilježnika, odnosno nisu tom prilikom od dobivenog iznosa izdvajali iznos potreban za podmirenje troškova javnog bilježnika, već je to ranije netko učinio. Osim njega kredite je imala i njegova supruga, ali se ne sjeća kod kojih banaka. Za potrebe radi koje je podignuo predmetni zajam nisu uspjeli dobiti kredit kod banke. Konkretno, obratio se Zagrebačkoj banci gdje mu je rečeno da već ima kredit koji nije otplaćen iz kojeg razloga ne ispunjava uvjeta za dobivanje daljnjeg kredita. Prilikom dolaska u kreditni ured u vezi ostvarivanja ovog zajma nije izjavio da ima druge kredite, ali isto tako nitko od njega nije niti tražio taj podatak. U vrijeme podizanja ovog kredita supruga nije bila zaposlena, a u kućanstvu ih je živjelo šestero, te je sin u to vrijeme imao izvanbračnu suprugu koja je imala dvoje djece te su svi živjeli s njim i suprugom, dakle živjelo ih je u kućanstvu devetero. Svu svoju djecu, majku i oca te svoju suprugu kao i izvanbračnu suprugu svog sina i njenu djecu u to vrijeme je on uzdržavao jer je jedini imao primanja te kćer koja je imala vrlo skromna primanja. Podmirio je i dugove koje je prije nego što se doselila k njima izvanbračna supruga njenog sina imala jer se selila iz stana u stan što joj je uzrokovalo troškove koje nije bila u mogućnosti podmiriti. Ne sjeća se da li se radilo o dugu na ime najamnine ili režijskih troškova i ne sjeća se iznosa koji je platio na ime tih dugova. Ne sjeća da li je ikada zaprimio elaborat o procjeni tržišne vrijednosti njegove kuće, a nakon što je podmirio troškove takve procjene po uputi kreditnog ureda kod kojeg je uzeo zajam. Oglas na kojem je pisalo da se daju povoljno krediti bez jamaca vidjela njegova supruga negdje ovješena na "banderi". Ne sjeća se da li je nakon zaključenja Ugovora o zajmu zaprimio od suda odluku kojom mu se upisuje hipoteka na nekretnini koja je služila kao osiguranje tog zajma za iznos od 87.000,00 HRK/11.500,00€. Njegova supruga je ostvarila uvjete za dobivanje kredita jer je u to vrijeme bila zaposlena, a kada je ostala bez posla krediti su ostali neotplaćeni. Supruga je više puta bila zaposlena koje zaposlenje bi potom prestalo, pa bi bila neko vrijeme nezaposlena i potom ponovno zaposlena i tako je to trajalo.

40. Iskaze tužitelja i saslušanih svjedokinja ovaj sud ocjenjuje vjerodostojnima jer su životni, detaljni, međusobno suglasni, ali i u skladu sa izvedenim materijalnim dokazima kao i u skladu sa cjelokupnom logikom drugih povezanih i gotovo istovjetnih slučajeva u povodu kojih su glavni akteri istih i kazneno progonjeni i osuđeni.

Na tako utvrđeno činjenično stanje ovaj prvostupanjski sud primijenio je sljedeće materijalnopravne odredbe:

41. Odredbom čl. 499. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (dalje: ZOO) propisano je da se ugovorom o zajmu zajmodavac obvezuje predati zajmoprimcu određeni iznos novca ili određenu količinu drugih zamjenjivih stvari, a zajmoprimac se obvezuje nakon stanovitog vremena vratiti isti iznos novca, odnosno istu količinu stvari iste vrste i kakvoće.

42. Prema čl. 322. st. 1. ZOO-a, ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan je, osim ako cilj povrijeđenog pravila upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

43. Odredbom čl. 329. st. 1. ZOO-a propisano je da je ništetan ugovor kojim netko, koristeći se stanjem nužde ili teškim materijalnim stanjem drugoga, njegovim nedovoljnim iskustvom, lakomislenošću ili zavisnošću, ugovori za sebe ili za nekog

trećega korist koja je u očitom nerazmjeru s onim što je drugome dao ili učinio ili se obvezao dati ili učiniti.

44. Odredbom čl. 327. st. 1. ZOO-a propisano je da sud na ništetnost pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svaka zainteresirana osoba, dok iz odredbe čl. 328. ZOO-a proizlazi da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi.

45. U konkretnoj pravnoj stvari ovaj parnični sud je vezan pravomoćnim osuđujućim sudskim odlukama kaznenog suda odnosno presudama Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj: K-Us-16/16 od 29. travnja 2016. (list 37-40, 1193-1378 spisa), i poslovni broj: K-Us-22/16 od 29. travnja 2016. (list 1152-1378 spisa) i to ne samo u pogledu odgovornosti štetnika za kazneno djelo, već i opisom šetnog događaja, s obzirom da je građanskopravna odgovornost znatno šira od kaznenopravne (Vrhovni sud Republike Hrvatske poslovni broj Rev-710/2024 od 28. siječnja 2025.).

45.1. Iz istih proizlazi kako su okrivljenici radi prikrivanja protupravnog postupanja koristili više trgovačkih društava dakle upravo ona društva koja su navedena kao posrednik koji pomaže osobama ostvariti zajmove preko različitih zajmodavaca (Tetraedar d.o.o.) ili kojima je jedan od tuženika bio osnivač i člana uprave (Aristotel d.o.o., Ekonomska analiza d.o.o., Instanter d.o.o., Linija razvoja d.o.o., Agmen d.o.o., Pelikan sigurnost d.o.o., Usavršavanje d.o.o.), a iz izvadaka iz sudskog registra dostavljenih u spis proizlazi da su sva prestala postojati ubrzo nakon akcije USKOK-a.

45.2. U postupku u kojem je 29. travnja 2016. donesena sada pravomoćna odluka poslovni broj: K-Us-22/16 je vještačenjem utvrđeno kako su upravo ovdje tužitelj, njegova supruga Marica i pok. otac Matija sklopili u više navrata ugovore o zajmu kojima su im stvarno pozajmili sveukupno 40.000,00 kuna, a temeljem kojih ugovora su od njih pribavili novac i drugu imovinu u iznosu od najmanje 108.055,00 kuna, pri čemu su oštećeni za iznos od 57.580,84 kuna za koji iznos su se okoristili.

46. Pritom je sud uvidom u navedenu presudu poslovni broj: K-Us-22/16 od 29. travnja 2016. utvrdio kako niti jedan od tuženika nije bio okrivljenik u kaznenom postupku, već se ista odnosi na osobe koje su bili posrednici, odnosno zaposlenici „kreditnih ureda“. Međutim, ovaj sud je stava da se postupanje osobe navedene kao zajmodavac u spornom ugovoru tužitelja ne može odijeliti od postupanja ostalih osoba obuhvaćenih kaznenim postupkom, već sudjelovanje u navedenim financijskim transakcijama izravno upućuje na njegovu usku povezanost s nezakonitim radnjama budući se radi o tzv. „piramidalnoj prijevari“. U tom smislu upravo je društvo koja je povezalo tužitelja i prvotuženika i kojoj je tužitelj izvršio uplatu prve rate te društva kojima je prvotuženik bio osnivač i direktor, bila krinka za djelatnost zločinačkog udruženja, koje činjenice posredno ukazuju i da je zajmodavac-prvotuženi bio povezan sa članovima zločinačkog udruženja, koji su u konačnici i kazneno osuđeni za to djelo i to izrijeком na štetu ovdje tužitelja i njegovih jamaca (pored ostalih 659 oštećenih), kao i da je nedvojbeno znao za postupanja na štetu tužitelja. Da je tome tako potvrđuje i Županijsko državno odvjetništvo u Velikoj Gorici u svom dopisu od 29. studenog 2023. u kojem, između ostalog, iznosi da je prethodno provedenom istragom u predmetu pred Županijskim sudom u Zagrebu posl. broj: K-US-55/2014, utvrđeno da su se okrivljenici koristili, između ostalih, i sa Radoslavom Francić, Marisol Zapatom i Simonom Gradišnikom kao fiktivnim zajmodavcima odnosno posrednicima u kupoprodaji i najmu od oštećenika otuđenih nekretnina, te su imenovani sa oštećenicima sklapali lihvarske ugovore.

47. Cijeneći sve navedeno, kao i sagledavajući cjelokupni kontekst navedenog postupanja, pri čemu se udruženo zajedničko djelovanje s podijeljenim ulogama prilikom davanja zajmova, uz ugovaranje nerazmjerne koristi iskorištavanjem teških životnih i materijalnih prilika drugih osoba, gdje je ugovaran povrat zajma na način da su u pisanim ugovorima navedeni iznosi zajma koji su bili znatno veći od stvarno danog

iznosa zajma i pri čemu je izrijekom navedeno u činjeničnom opisu kaznene osuđujuće odluke da je takvo postupanje počinjeno upravo na štetu ovdje tužitelja, ne može smatrati moralnim postupanjem, a pritom imajući u vidu da je moral skup nepisanih pravila i običaja koji utvrđuju međuljudske odnose i prosuđuju što je dobro, a što zlo. Moral je nešto objektivno kao oblik društvene svijesti, sistem običaja, navika, normi. Može se reći da je moral zahtjev društva za određenim ponašanjem odnosno principima koji određuju kako nešto treba biti. Vrijednosti morala su dobro, ispravno i pravedno.

47.1. Budući iz cjelokupno opisanog postupanja prvotuženika u odnosu na tužitelja kao i postupanja osoba s kojima je surađivao proizlazi da takav zahtjev koji društvo postavlja nije ispunjen to je evidentno kako je sporni ugovor o zajmu nemoralan pravni posao, pa time i ništetan u smislu odredbe čl. 322. st. 1. ZOO-a.

48. Nadalje, da bi bili ispunjeni uvjeti iz odredbe čl. 329. ZOO, bilo je potrebno od strane tužitelja dokazati (čl. 219. st. 1. ZPP) da su na tako zaključene ugovore tužitelji pristali, zbog, na njihovoj strani, postojećih nepovoljnih okolnosti i nepovoljne situacije u kojoj su zatečeni u vrijeme sklapanja ugovora jer da takve situacije nije bilo, ne bi ni došlo do sklapanja tih ugovora i pristanka na očiti nesrazmjer vrijednosti. Kao takve okolnosti zakonske odredbe navode stanje nužde koja se odnosi na takve prilike u kojima se ukazuje kao izlaz i izbor manjeg zla od onoga koji bi nastupio da ne prihvati takvu ponudu, zbog čega se i pristaje na zaključenje tog ugovora. Za postojanje stanja nužde bitno je da ono nije izazvano od suprotne strane, nego krivnjom same stranke ili nekoga trećega, i to da postoji teško materijalno stanje u vidu nedostatka osnovnih imovinskih dobara potrebnih za život stranke ili život obitelji, koji se javlja kao posljedica životnih okolnosti stranke, nedovoljno iskustvo, lakomislenost ili zavisnost.

49. Prema tome, u smislu navedene odredbe čl. 329. ZOO, da bi ugovor bio zelenaški potrebno je da su kumulativno ostvarene sljedeće pretpostavke:

- da između vrijednosti predmeta ugovorom preuzetih obveza postoje očiti nesrazmjer u vrijeme sklapanja ugovora, što bi u ovom slučaju značilo prekomjerno ugovorena visina kamate,
- da je iskorišteni suugovaratelj ugovora, ovdje tužiteljica, na taj očiti nesrazmjer pristala zbog na njenoj strani postojećih nepovoljnih okolnosti, a koje zakon u navedenom članku 329. ZOO-a navodi, a to su stanje nužde, teško materijalno stanje, nedovoljno iskustvo, lakomislenost i zavisnost (znači isti su taksativno navedeni),
- da je u vrijeme sklapanja tog ugovora postojalo kod zelenaša, ovdje tuženika, znanje o postojanju navedenih nepovoljnih okolnosti na strani iskorištenog suugovaratelja i njegova namjera da te okolnosti iskoristi u svoju korist na očiglednu štetu svog suugovaratelja.

49.1. Iz navedenog proizlazi da je nastanak ugovora vezan i uvjetovan postojanjem jednog objektivnog i dva subjektivna mjerila, a sva tri navedena bitna uvjeta moraju postojati istovremeno i kumulativno i to prilikom zaključenja ugovora.

49.2. Valja istaći da se elementi zelenaških ugovora trebaju posebno utvrđivati u svakom slučaju, što znači da se ne mogu generalizirati.

50. Na temelju izvedenih dokaza koji se nalaze u spisu, ponajprije iz iskaza tužitelja i svjedokinje Marije Kapac povezujući ih s opisima počinjenog kaznenih djela iz kaznenog postupka, ovaj prvostupanjski sud nalazi utvrđenim kako su ostvarene sve tražene pretpostavke da bi se sporni ugovor smatrao i lihvarskim, što je jedna od podvrsta nemoralnih ugovora.

51. U tom smislu nedovoljno iskustvo i lakomislenost tužitelja, ali i članova njegove obitelji, kao element lihvarskog ugovora proizlazi iz činjenice da je, nesporno tražeći zajam u visini od 60.000,00 kn, u konačnici pristao otplaćivati 87.000,00 kn, a stvarno primiti 37.000,00 kn, što doista može učiniti krajnje neiskusna i lakomislena osoba koja

odluke donosi površno i bez dubljeg razmišljanja ili konzultacije sa stručnom i pravno educiranom osobom, olako smatrajući da će se iz te situacije nekako izvući.

52. Nadalje, nerazmjerna korist ugovorena za zajmodavca vidljiva je činjenice je je ugovoren zajam od 87.200,00kuna, a tužitelju je stvarno isplaćen iznos od svega oko 40.000,00 kuna te da se kamate od 6,94% godišnje ne izračunavaju na stvarno pozajmljeni iznos, već na neistinito naveden iznos u ugovoru.

52.1. Nije sporno da je tužitelj svojim potpisom na predmetnom ugovoru o zajmu potvrdio primitak ugovorenog iznosa. Međutim, tužitelj i svjedokinja Marica Kapac su u svojim iskazima izričito tvrdili da im taj novac nije isplaćen već im je na ruke isplaćeno 37.000,00kn (budući je od iznosa 40.000,00kn podmiren i iznos javnobilježničkih troškova) pa uzevši u obzir okolnosti zaključenja predmetnog ugovora o zajmu, ali i istovjetnih okolnosti pod kojima su i drugi ugovori o zajmu zaključeni (i to kod 659 drugih oštećenika), a koji su prijavljeni USKOK-u i povodom kojih postoji pravomoćna osuđujuća odluka kaznenog suda kao i činjenicu da tuženik u spis nije priložio isplaticu kao dokaz o izvršenoj isplati, to je ovaj prvostupanjsku sud prihvatio istinitom tvrdnju tužitelja i svjedokinje Marice Kapac da im je isplaćen iznos manji od 40.000,00kn.

52.2. Iako ne od odlučnog značaja, ali na ovakvu ocjenu navedene sporne okolnost je utjecala i činjenica da se prvotužitelj nije odazvao urednom pozivu suda radi saslušanja na glavnoj raspravi, svoj izostanak nije opravdao, da bi se u konačnici, izjavom u podnesku od 31. listopada 2019. uz ostale tuženike, odrekao prava na saslušanje u ovom postupku. Takvo postupanje ovaj prvostupanjski sud cijeni sukladno odredbi čl. 269. st. 2. ZPP, odnosno izostanak volje tužitelja, bez navođenja konkretnih razloga, iskazivati u prilog navoda odgovora na tužbu, odnosno protiv navoda tužitelja od negativnog je značaja na utvrđenje relevantnih činjenica. Pritom sud ponovno naglašava kako isto postupanje tužitelja nije od izravnog utjecaja na odluku već indikativno djeluje na stvaranje zaključaka nakon analize i ocjene svakog dokaza pojedinačno te svih u njihovoj ukupnosti.

53. Kako iz dokaznog postupka proizlazi da je tužitelju isplaćen iznos novca višestruko manji od iznosa navedenog u ugovoru, na koji uvećani iznos je ugovoreno i plaćanje kamate od 6,94% godišnje, ugovoreno je plaćanje brojnih troškova na teret zajmoprimca (za procjenu nekretnine, trošak javnobilježničke solemnizacije ugovora) i koja tražbina je potom osigurana vrijednošću nekretnine (kuća i okućnica površine 684m²) za koju je notorna činjenica da premašuje vrijednost stvarno isplaćenog iznosa to sud nalazi nesporno utvrđenim postojanje nerazmjernu korist ugovorenu za zajmodavca.

54. Budući je tužitelj, sukladno obvezi iz čl. 219. i 221. ZPP, dokazao postojanje sva tri bitna uvjeta da bi se ugovor smatrao zelenaškim odnosno utvrđeno je postojanje pretpostavki propisanih odredbom čl. 329. ZOO u vrijeme zaključenja spornog ugovora to je isti i iz navedenog razloga ništetan.

55. Slijedom navedenog odlučeno je kao u točki I. izreke ove presude.

56. Pri ocjeni valjanosti Ugovora o ustupu tražbine od 7. travnja 2017. sud je imao u vidu ne samo činjenicu da je tražbina koja je bila predmet ustupa proizašla iz ništetnog ugovora o zajmu, već i cjelokupne okolnosti nastanka i prijenosa te tražbine. Naime, iz pravomoćnih kaznenih odluka, kao i dopisa nadležnog državnog odvjetništva, proizlazi da su prvotuženik, kao prvotni zajmodavac, i trećetuženik, kao cesionar, bili povezani s osobama koje su udruženo i uz podjelu uloga djelovale u okviru kriminalnog obrasca postupanja usmjerenog na sklapanje lihvarskih ugovora i ostvarivanje protupravne imovinske koristi na štetu zajmoprimaca. Pritom je osobito značajno da se opisano postupanje nije odnosilo na neku nepovezanu djelatnost, već upravo na davanje

zajmova i sklapanje ugovora takve vrste kakav je sklopljen i s tužiteljem, pri čemu su se, prema utvrđenjima iz kaznenih odluka, koristili i fiktivni zajmodavci odnosno posrednici, a ugovoreni iznosi vraćanja znatno su premašivali stvarno predane iznose.

57. Sagledavajući navedene okolnosti u njihovoj ukupnosti, sud zaključuje da prijenos tražbine na trećetuženika nije moguće promatrati izdvojeno od načina na koji je ta tražbina nastala i svrhe kojoj je služila. Naprotiv, utvrđene okolnosti upućuju na zaključak da je sklapanje predmetne cesije bilo povezano s istim obrascem postupanja kojim se ostvarivala korist iz lihvarskih poslova na štetu tužitelja, a ne na neki zaseban i od tog postupanja neovisan dopušteni gospodarski cilj. Takav zaključak dodatno podupire činjenica da tijekom postupka nisu iznesene ni dokazane okolnosti koje bi upućivale na drukčiju stvarnu svrhu predmetnog prijenosa tražbine (primjerice iskaz trećetuženika).

58. Slijedom navedenoga, sud ocjenjuje da predmetni ugovor o cesiji, promatran u kontekstu njegova nastanka, svrhe i povezanosti ugovornih strana s opisanim postupanjem, predstavlja pravni posao protivan moralu društva. Stoga je isti ništetan na temelju članka 322. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, slijedom čega je sud odlučio kao u točki II. izreke ove presude.

59. Međutim, u odnosu na zahtjev za valjanosti Ugovora o prijenosu potraživanja od 3. kolovoza 2012. činjenično stanje konkretne pravne stvari nije istovjetno. Naime, provedeni postupak ukazuje na mogućnost da je i drugotuženik bio jedan od osoba kojima su se osuđeni članovi zločinačkog udruženja koristili, ali za razliku od prvotuženika i trećetuženika koji su izrijeком navedeni kao takvi za drugotuženika isto nije utvrđeno stoga činjenica da su se članovi zločinačkog udruženja koristili različitim osobama pa stoga moguće i drugotuženikom ostaje na razini indicije, dakle činjenice koja nije dokazana s dovoljnim stupnjem izvjesnosti o postojanju iste koju zahtjeva sudska odluka.

60. S druge strane sama okolnost da je ugovor o zajmu utvrđen ništetnim ne povlači sama po sebi ništetnost ugovora o ustupu tražbine sklopljenog između ustupitelja i primatelja tražbine ovdje drugotuženika. Naime, ZOO eksplicite određuje razloge ništetnosti, a jedan od njih svakako nije ništetnost glavnog ugovora pa da bi time i ugovor o ustupu automatizmom bio proglašen ništetnim.

61. Kako je ništetan pravni posao onaj koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva, osim ako cilj povrijeđenog prava ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo u smislu čl. 322. st. 1. ZOO, a da je Ugovor o prijenosu potraživanja – cesiji kojim je prenesena na drugotuženika tražbina iz Ugovora o zajmu sklopljen sukladno čl. 80. st. 1. ZOO koji propisuje da vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećim prenijeti na ovoga svoju tražbinu, osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi, ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga, ovaj sud utvrđuje da isti nije protivan Ustavu RH, niti prisilnim propisima jer se radi o tražbini koja se može prenijeti na treću osobu, a niti je protivan moralu društva. Stoga po ocjeni ovoga suda tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora o prijenosu tražbine – cesije od 3. kolovoza 2012. nije osnovan slijedom čega je odlučeno kao u točki IV. izreke presude. Isto tako je neosnovan eventualno kumulirani zahtjev da je taj ugovor nepostojeći i ne proizvodi pravne učinke jer ne ispunjava uvjete za takvu deklaraciju. Naime, sukladno odredbama ZOO u odnosu na zaključenje tog ugovora nije utvrđeno da o istom nije postojala suglasnost volja o bitnim sastojcima ugovora, kao niti da postoji nesporazum o pravnoj naravi ugovora ili o bitnom sastojku (čl. 282. ZOO), niti da je isti prividan, odnosno da bi se istim prikrivao drugi ugovor, a koji ispunjava pretpostavke za valjanost (čl. 285. st. 1. ZOO), niti je sporni ugovor zaključila osoba

bez ovlaštenja za zastupanje, a zastupani ga nije naknadno odobrio (čl. 312. ZOO) pa da bi se imao smatrati nepostojećim odnosno da nije nastao slijedom čega je odlučeno kao u točki V. izreke presude.

62. Međutim, kako je Ugovorom o prijenosu potraživanja – cesiji između prvotuženika kao cedenta i drugotuženika kao cesionara obavljen prijenos svih prava iz Ugovora o zajmu, da je utvrđeno da je Ugovor o zajmu ništetan pravni posao i ne proizvodi pravne učinke od trenutka kada je sklopljen (ex tunc), a da čl. 84. st. 1. ZOO propisuje da primatelj ima prema dužniku ista prava koja je ustupitelj imao prema dužniku do ustupanja, to u situaciji kada ne postoji tražbina prednika tužitelja iz Ugovora o zajmu koja bi mogla biti predmetom prijenosa na tužitelja kao vjerovnika (potraživanje koje ne postoji ne može biti prenosivo) to drugotuženik nema nikakva prava na temelju Ugovora o prijenosu potraživanja – cesiji prema tužitelju. Drugim riječima, obzirom na isto isti ne proizvodi pravne učinke u odnosu na tužitelja s osnova ispunjenja ugovorne obveze iz Ugovora o zajmu (stav Županijskog suda u Varaždinu poslovni broj GŽ-1156/2025 od 30. listopada 2025.). Kako je nesporno da je navedeni ugovor raskinut odnosno sam drugotuženik je izdao izjavu da raskida navedeni ugovor to je evidentno da niti iz istog razloga ne postoji osnova za ispunjenje ugovorne obveze iz Ugovora o zajmu.

63. Prigovor drugotuženika o promašenoj pasivnoj legitimaciji nije osnovan u odnosu na točku II. kao i u odnosu na eventualno kumulirani zahtjev iz konačno postavljenog tužbenog zahtjeva.

63.1. Naime, tužitelj u navedenim točkama zahtijeva utvrđenje ništetnosti Ugovora o prijenosu potraživanja – cesiji sklopljenog između prvotuženika kao cedenta i drugotuženika kao cesionara odnosno u eventualno kumuliranom zahtjevu utvrđenje da ugovor o ustupu tražbine iz 2012. sklopljen između prvotuženika i drugotuženika, nije nastao i nema pravni učinak. Budući je drugotuženik ugovorna strana pravnog posla čija se ništetnost odnosno nepostojanje zahtijeva utvrditi, odluka o tom zahtjevu neposredno se odnosi na njegov pravni položaj, zbog čega je pasivno legitimiran u odnosu na navedene zahtjeve.

63.2. Okolnost da je predmetni ugovor o cesiji naknadno raskinut, kako to ističe drugotuženik, nije odlučna za ocjenu njegove pasivne legitimacije. Naime, naknadni raskid ugovora i njegova ništetnost te da nije nastao različite su pravne osnove prestanka odnosno nevaljanosti ugovora. Raskid pretpostavlja prethodno postojanje ugovora, dok ništetnost odnosno nepostojanje, ako su za nju ispunjene zakonske pretpostavke, postoji od sklapanja pravnog posla. Stoga naknadni raskid ugovora sam po sebi ne isključuje pravni interes tužitelja da zahtijeva utvrđenje njegove ništetnosti odnosno da nije nastao, niti otklanja potrebu da se sud o tom zahtjevu meritorno izjasni.

63.3. Pritom valja imati u vidu odredbu članka 322. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima, prema kojoj je ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo. Postojanje razloga ništetnosti predmetnog ugovora o cesiji zasebno je pitanje osnovanosti tužbenog zahtjeva, a ne pitanje pasivne legitimacije drugotuženika.

63.4. Činjenica da drugotuženik, prema vlastitim navodima, nakon raskida ugovora više nema potraživanja prema tužitelju na temelju Ugovora o zajmu također nije odlučna za ocjenu njegove pasivne legitimacije u odnosu na točku II. tužbenog zahtjeva. O postojanju i opsegu eventualnih prava koja bi drugotuženik mogao ostvarivati prema tužitelju ne odlučuje se na temelju njegovih navoda o raskidu, već prema sadržaju ugovora, okolnostima njegova sklapanja i prestanka te mjerodavnim odredbama Zakona o obveznim odnosima.

64. Slijedom navedenoga, sud je prigovor promašene pasivne legitimacije drugotuženika odbio kao neosnovan u odnosu na točku II. tužbenog zahtjeva kao i u odnosu na zahtjev za utvrđenjem da Ugovor o prijenosu nije nastao i ne proizvodi pravne učinke.

65. Nadalje, sud je utvrdio da ni ugovor o ustupu tražbine na temelju kojeg je tražbina iz Ugovora o zajmu prenesena na drugotuženika, kao ni naknadni ugovor o ustupu tražbine na temelju kojeg je založno pravo upisano u korist trećetuženika, nisu proizveli pravne učinke. Slijedom toga, trećetuženik nije stekao valjanu pravnu osnovu za stjecanje i zadržavanje založnog prava na predmetnoj nekretnini tužitelja.

66. Naime, prema članku 80. stavku 1. ZOO, vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećom osobom na nju prenijeti svoju tražbinu, osim ako je prijenos zabranjen zakonom, ako je tražbina strogo osobne naravi ili se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga. Međutim, pravni učinci ustupa pretpostavljaju postojanje tražbine koja može biti predmet prijenosa te ispunjenje zakonskih pretpostavki za prijenos. Prema članku 81. stavku 1. istoga Zakona, s tražbinom na primatelja prelaze sporedna prava, među ostalim hipoteka i založno pravo. Iz toga proizlazi da prijenos založnog prava pretpostavlja postojanje odgovarajuće pravne osnove za prijenos osigurane tražbine i samoga sporednog prava.

67. U konkretnom slučaju sud je utvrdio da prvi ugovor o ustupu tražbine nije proizveo pravne učinke, pa prvotuženik na temelju tog ugovora nije mogao ostvariti učinke prijenosa tražbine na drugotuženika. Budući da ni kasniji ugovor o ustupu tražbine, na temelju kojega je trećetuženik upisan kao nositelj založnog prava, nije proizveo pravne učinke, trećetuženik nije dokazao valjanu pravnu osnovu za predmetni upis. Okolnost da je ustup založnog prava proveden u zemljišnim knjigama ne može sama po sebi nadomjestiti nedostatak valjane materijalnopravne osnove za stjecanje toga prava.

68. Odlučujući o zahtjevu tužitelja da trećetuženik trpi uspostavu prijašnjega zemljišnoknjižnog stanja brisanjem upisa hipoteke i naknadnog ustupanja založnog prava, sud je izvršio uvid u povijesni zemljišnoknjižni izvadak za predmetnu nekretninu te utvrdio da je hipoteka bila upisana u korist prvotuženika pod brojem Z-1337/12, dok na temelju prvog ugovora o ustupu tražbine, sklopljenog između prvotuženika kao ustupitelja i drugotuženika kao primatelja tražbine, nikada nije bila provedena uknjižba založnog prava u korist drugotuženika. Kako je prethodno navedeno u postupku je utvrđeno da Ugovor o ustupu tražbine od 3. kolovoza 2012. nije proizveo pravne učinke, pa na temelju njega nije došlo do valjanog prijenosa tražbine na drugotuženika.

69. Nadalje, sud je utvrdio ništetnost drugog ugovora o ustupu tražbine, sklopljenog između prvotuženika kao ustupitelja i trećetuženika kao primatelja tražbine, na temelju kojega je u zemljišnim knjigama pod brojem Z-4998/17 provedena uknjižba ustupanja založnog prava u korist trećetuženika.

70. Prema članku 80. stavku 1. ZOO vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećom osobom na nju prenijeti svoju tražbinu, uz zakonom propisana ograničenja, dok prema članku 81. stavku 1. istoga Zakona s tražbinom na primatelja prelaze i sporedna prava, među ostalim hipoteka i založno pravo. Iz navedenih odredaba proizlazi da prijenos hipoteke kao sporednog prava pretpostavlja valjanu pravnu osnovu prijenosa osigurane tražbine. U konkretnom slučaju sud je utvrdio da osnovni Ugovor o zajmu nije valjan, da prvi ugovor o ustupu tražbine nije proizveo pravne učinke, a da je drugi ugovor o ustupu tražbine ništetan. Stoga trećetuženik nije dokazao valjanu materijalnopravnu osnovu za stjecanje i zadržavanje založnog prava upisanog u njegovu korist. Sama činjenica da je ustupanje založnog prava provedeno u zemljišnim knjigama ne može nadomjestiti nedostatak valjane pravne osnove za stjecanje toga prava.

71. Sukladno odredbi čl. 150. st. 1. Zakona o zemljišnim knjigama (Narodne novine br. 63/2019., 128/2022., 155/2023., 127/2024.; dalje u tekstu: ZZK), nositelj knjižnoga prava koje je povrijeđeno uknjižbom u korist neke osobe ovlašten je radi zaštite svojega prava zahtijevati brisanje uknjižbe koja ga vrijeđa i uspostavu prijašnjega zemljišnoknjižnog stanja, uz zakonska ograničenja propisana tom odredbom. Budući da je tužitelj vlasnik predmetne nekretnine, a uknjižba ustupanja založnog prava u korist trećetuženika nije utemeljena na valjanoj materijalnopravnoj osnovi, ispunjene su pretpostavke za pružanje brisovnopravne zaštite u odnosu na taj upis, dok je obzirom na razlog utvrđene ništetnosti jasno kako ne postoje okolnosti koje bi isključivale takvu zaštitu prema članku 150. stavku 2. istoga Zakona.

72. Slijedom navedenoga, sud je prihvatio brisovnopravni zahtjev u odnosu na trećetuženika te odlučio da je trećetuženik dužan trpjeti uspostavu prijašnjega zemljišnoknjižnog stanja brisanjem uknjižbe ustupanja založnog prava provedene pod brojem Z-4998/17 te odlučio kao pod točkom III. izreke presude.

73. Međutim, brisovnopravni zahtjev u odnosu na drugotuženika nije osnovan. Naime, uvidom u povijesni zemljišnoknjižni izvadak sud je utvrdio da drugotuženik nikada nije bio upisan kao nositelj založnog prava na predmetnoj nekretnini te da u njegovu korist nije provedena uknjižba čije bi brisanje bilo potrebno radi uspostave prijašnjega zemljišnoknjižnog stanja. Budući da se brisovnom tužbom može zahtijevati brisanje postojeće uknjižbe kojom je povrijeđeno tužiteljevo knjižno pravo, a ne brisanje upisa koji nikada nije ni bio proveden, sud je brisovnopravni zahtjev u odnosu na drugotuženika odbio i odlučio kao u točki VI. izreke presude.

74. Sud je utvrdio da je predmetna nekretnina tijekom postupka, nakon podnošenja tužbe, a prije donošenja ove odluke, uključena u Bazu zemljišnih podataka (BZP), u kojoj se zajednički vode podaci zemljišne knjige i katastra, te se sada vodi u zemljišnoknjižnom ulošku broj 3542, umjesto ranijeg zemljišnoknjižnog uloška broj 1642. Istovjetnost nekretnine utvrđena je usporedbom povijesnih i aktualnih zemljišnoknjižnih podataka.

75. Prema članku 222. Zakona o zemljišnim knjigama, prilikom preoblikovanja zemljišne knjige u BZP prenose se upisi koji se odnose na nositelje knjižnih prava, pravne činjenice i osobne odnose, u skladu s pravilima o vođenju glavne knjige. Nadalje, članak 11. stavak 3. istoga Zakona propisuje da odluke sudova i drugih vlasti o knjižnim pravima moraju sadržavati oznake i podatke o broju i površini katastarske čestice te katastarskoj općini onako kako su ti podaci označeni u zemljišnoj knjizi.

76. Stoga je sud pri formuliranju odluke uzeo u obzir aktualnu zemljišnoknjižnu oznaku predmetne nekretnine, odnosno zemljišnoknjižni uložak broj 3542, uz navođenje ranijeg broja uloška 1642 radi povezivanja povijesnog upisa s aktualnim zemljišnoknjižnim stanjem pri čemu se takvim označavanjem ne mijenja se identitet nekretnine ni predmet spora.

77. U odnosu na troškove postupka tužitelju sukladno činjenici uspjeha u sporu pripada pravo na isti u smislu čl. 154., čl. 155. i čl. 164. ZPP, kao i temeljem odredaba Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine 138/23.; dalje Tarifa), uzimajući u obzir vrijednost predmeta spora (11.573,42Eur) te troškovnik i to u ukupnom iznosu od 6.687,50Eur, a koji se odnosi na:

- trošak sastava tužbe 3. rujna 2018. - u vrijednosti 100 bodova (Tbr. 7./1. u svezi Tbr. 7./1., 3., 6. Tarife)
- podnesak prijedlog radi zabilježbe spora od 3. rujna 2018. – u vrijednosti 25 boda

- trošak sastava obrazloženih podnesaka od 25. veljače 2019., 25. srpnja 2019., 13. ožujka 2023. i 11. ožujka 2025. – 100 bodova svaki odnosno ukupno 400 bodova (Tbr. 8./1. u svezi Tbr. 7./1., 4., 7. i 8. Tarife)
- trošak sastava podnesaka od 6. studenog 2023., 9. siječnja 2024., 19. siječnja 2026., 11. veljače 2026. – 50 bodova svaki odnosno ukupno 200 bodova (Tbr. 8./3. u svezi Tbr. 7./1., 4., 7. i 8. Tarife)
- trošak sastava ostalih podnesaka i to od 22. ožujka 2022., 27. lipnja 2022., 21. listopada 2022., 27. ožujka 2023. – 25 bodova svaki odnosno ukupno 100 bodova (Tbr. 8./4. u svezi Tbr. 7./1., 4., 7. i 8. Tarife)
- trošak zastupanja na pripremnom ročištu 26. veljače 2019. te na ročištima 24. siječnja 2023., 9. studenog 2023., 1. veljače 2024., 28. siječnja 2026. i 29. rujna 2026. na kojem se raspravljalo samo o procesnim pitanjima - 50 bodova svaki, odnosno ukupno 300 bodova (Tbr. 9./2. u svezi Tbr. 7./1., 4., 7. i 8. Tarife)
- trošak zastupanja na ročištima 27. rujna 2019., 15. listopada 2019., 15. ožujka 2023. i 12. ožujka 2026. svaki 100 bodova, odnosno ukupno 400 bodova (Tbr. 9./1. u svezi Tbr. 7./1., 4., 7. i 8. Tarife)
- trošak sastava pravnog lijeka – žalbe od 30. ožujka 2024. – 125 bodova (Tbr. 10./1. u svezi Tbr. 7./1., 4., 7. Tarife)

što ukupno iznosi 1650 bodova koji pomnoženi s 2,00Eur za vrijednost boda (Tbr. 54. Tarife) ukupno iznosi 3.300,00Eur, sve uvećano za 25% PDV (Tbr. 46. Tarife) iznosi ukupno 4.125,00Eur.

78. Neosnovan je zahtjev tužitelja za dosudu troška sastava podneska od 7. rujna 2018. u vrijednosti 50,00 EUR uvećano za 25% PDV jer istim dostavlja podatke za prvotuzenika koje je omaškom propustio dostaviti uz tužbu, dakle trošak koji je nastavio krivnjom tužitelja, a koji ne može ići na štetu tuženika. Isto tako, neosnovan je zahtjev tužitelja za dosudu troška sastava podneska od 5. lipnja 2019. u vrijednosti 50,00 EUR uvećano za 25% PDV jer istim predlaže odgoditi ročište zbog zdravstvene nemogućnosti tužitelja, dakle isti podnesak nema sadržaj koji je potreban za sam postupak slijedom čega isti trošak ne može pasti na teret tuženika. Nije potreban za postupak podnesak od 14. siječnja 2020., kao niti podnesak od 27. srpnja 2020. kojim je tužitelj predlagao prekid postupka te se očitavao na žalbu tuženika protiv rješenja o prekidu postupka za čije sastave potražuje trošak u vrijednosti 200,00 EUR uvećano za 25% PDV za svaki jer je odlukom Županijskog suda u Rijeci poslovni broj: GŽ-3491/21 od 2. veljače 2022. ukinuto ovosudno rješenje o prekidu postupka i predmet je vraćen na ponovni postupak, nakon čega se više nije određivao prekid, stoga isti podnesak nije potreban već, štoviše, odugovlačeći. Neosnovan je zahtjev tužitelja za dosudu troška sastava podneska od 21. veljače 2022. u vrijednosti 200,00 EUR uvećano za 25% PDV jer navedeni podnesak ne prileži spisu. Isto tako, neosnovan je i zahtjev tužitelja za naknadu troška sastava podnesaka i zastupanja na ročištima preko dosuđenog iznosa, a obzirom nije postavljen sukladno tarifnom broju na koji se radnja odnosi.

79. Odluka o kamati na dosuđeni parnični trošak temelji se na odredbi čl. 151. ZPP, a o visini iste na odredbi čl. 29. ZOO.

80. Slijedom navedenog odlučeno je kao u točki VII. izreke ove presude.

Velika Gorica, 23. listopada 2026.

Dokument je elektronički potpisan:

Marina Caren
Smolčić

Vrijeme potpisivanja:
23-10-2026
16:20:12

DN:
C=HR
O=OPĆINSKI SUD U VELIKOJ GORICI
2.5.4.97=#0C1156415448522D3332323834373339343739
OU=Signature
S=Caren Smolčić
G=Marina
CN=Marina Caren Smolčić

Sutkinja

Marina Caren Smolčić



Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba. Žalba se podnosi putem ovoga suda u tri primjerka, u roku 15 dana od dana dostave ovjerenog prijepisa ove presude. O žalbi odlučuje nadležni Županijski sud.

Broj zapisa: **9-3088f-1a2e5**

Kontrolni broj: **07ee2-3c544-54cd7**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Marina Caren Smolčić, O=OPĆINSKI SUD U VELIKOJ GORICI, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Velikoj Gorici** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.